

GYMNASIE SKOLEN

JOBMANGEL

Svært for nyuddannede
at blive gymnasielærer

KOLLEGIAL SUPERVISION

Åbn døren til din
undervisning, og
lær af dine kolleger

NEDSKÆRINGER

RAMMER DEN
ENKELTE LÆRER

Sandie

savner tid til
forberedelse

Vi hjælper dig med den perfekte studietur fra start til slut

En vellykket studietur er vigtig for både elever og lærere. Vi sørger for at sammensætte et spændende program, som matcher både destinationens muligheder og de ønskede fagkombinationer.

**Hent gratis guide
til planlægning
af turen her:**

grupperejsebureauet.dk

Siden 2005 har vi haft fokus på at arrangere studierejser for ungdomsuddannelser - vi har stor erfaring i at sammensætte det rigtige program ud fra jeres budget.

Kontakt os på telefon 44 94 60 90 eller send os en email på info@grupperejsebureauet.dk - vi sidder klar til at hjælpe dig.

**GRUPPE
REJSE
BUREAUET**

Flot involvering

Når dette læses, er skoleåret næsten slut, og eksaminerne ved at være (forhåbentlig godt) overstået.

Nogle havde frygtet, at en storkonflikt på grund af de svære overenskomstforhandlinger ville have forpurret – eller nok snarere udsat – disse og de kommende dages festligheder rundtomkring. Som bekendt kom der en aftale i hus i allersidste øjeblik. Og minsandten om ikke hele 93 procent ud af en stemmeprocent på 76 af GL's medlemmer stemte ja til aftalen. Hele 99 procent af det akademiske forhandlingsfællesskab stemte ja.

Hvad kan man så sige om det resultat? For det første er den høje stemmeprocent et tegn på, at medlemmerne nok i en større grad end tidligere har interesseret sig for og involveret sig i overenskomstforhandlingerne og det fællesskab omkring disse, der opstod i hele den offentlige sektor og kampen for at få anerkendelse og forbedringer i den økonomiske højkonjunktur, som politikerne på tinge i alle andre sammenhænge ellers har så travlt med at tale op. Finansminister Kristian Jensen gentog jo midt i de afgørende dage næsten, blot i andre, moderate vendinger, forgænger Claus Hjort Frederiksen's udsagn om, at vi "kan købe hele verden". Derfor havde det da også været besynderligt, om ikke partifællen Sophie Løhde kunne hoste op med lidt godter.

Nu ved jeg godt, at tingene og de forskellige kasser ikke hænger så forsimplet sammen. Men man kan for det andet vel sige om af-

stemningsresultatet, at et stort flertal af medlemmerne synes, at der trods alt er kommet et fornuftigt resultat ud af de langstrakte forhandlinger. Nuvel, alle ønsker blev ikke opfyldt, men man skal jo nogle gange huske på, at når ordet forhandling indgår, er det noget med at give og tage. Hvis man vil opnå noget, må man ofre noget andet. Desuden handlede GL-medlemmernes afstemning ikke om folkeskolelærernes manglende ophævelse af lov 409, som jo ellers havde været et af de samlede forhandlingers kardinalpunkter – det resultat stemte lærerne selv om (hvilket 75 procent i øvrigt stemte ja til).

Endelig undgik man den storkonflikt, ingen i bund og grund ønskede på nogen sider af forhandlingsbordet.

Derfor kan gymnasielærerne om få dage gå på en velfortjent sommerferie og for en stund lægge de opgaver og udfordringer, der ligger og venter, til side. At der kom et overenskomstresultat, der fik så stor opbakning, betyder jo ikke, at arbejdet er slut. Måske kan den store aktivitet på lærerkollegierne og den fællesskabsfølelse, forhandlingerne skabte, bruges positivt i den videre mobilisering og organisering, så vi fremadrettet måske kan få et endnu stærkere GL.

Redaktionen vil ønske alle medlemmer og andre læsere og interessenter en rigtig god sommerferie.

Morten Jest, chefredaktør

6

26

34

”

Det problem, man troede, man var den eneste, der stod med, kæmper kollegerne også med.

TEMA

OM FORBEREDELSE

3 LEDER

4 INDHOLD

6 NYANSAT LÆRER: PÅ PENSION SOM 73-ÅRIG

8 KORT OM UNDERVISNING

10 LÆRERE: REFORM TRÆKKER I MODSTRIDENDE RETNINGER

14 KORT OM UDDANNELSESPOLITIK

16 TEMA: FORBEREDELSE

24 KORT OM LØN OG ANSÆTTELSE

26 GYMNASIELIV

28 SVÆRERE FOR NYUDDANNEDE AT FÅ JOB

30 DRØMMEN OM EN JOBSAMTALE

32 GL MENER

34 "DET ER LÆRERNE, DER SELV SKABER FORANDRINGEN"

38 KULTURHELIKOPTEREN

40 BREVKASSEN

42 KRONIK

46 ANMELDELSER

48 GL-E KURSUSNYT

49 DISKUSSION

50 MINDEORD

52 MARKEDSPLADS

Nyansat lærer: På pension som 73-årig

Den unge gymnasielærer kan få folkepension som 73-årig, mens den mere erfarne lærer 'kun' skal arbejde, til hun bliver 69 år. Hvis du ikke ønsker at arbejde på fuld tid så længe, så er det en god idé at tænke på din pension i god tid, mener MP Pension.

Lyder det som lige lovlig lang tid at arbejde på fuld tid, til du bliver 73 år?

Hvis svaret er ja, så er det en god idé at bruge et par timer på at tænke over, hvor meget du vil arbejde, og hvordan din økonomi skal være i den sidste del af dit liv.

Den opfordring kommer fra Kenneth Petersen, som er markeds- og kundechef i MP Pension, hvor blandt andre gymnasielærerne har deres pensionskroner stående.

"Jo før du planlægger din pension og din økonomi i de sidste år af livet, des bedre. Du kan godt begynde at bruge af din pension før folkepensionsalderen, men så kræver det måske, at du sparer mere op eller betaler mere af på din bolig," siger han.

MP Pension har for Gymnasieskolen lavet to beregninger om pensionen og økonomien for en nyansat gymnasielærer på 30 år og en mere erfarne gymnasielærer på 50 år.

De fleste er nok klar over, at pensionsalderen stiger, i takt med at vi som befolkning bliver ældre, og derfor er folkepensionsalderen 73 år for den 30-årige og 69 år for den 50-årige – med det forbehold, at pensionsalderen fra 2035 er et skøn, som først skal vedtages i Folketinget.

Det er bemærkelsesværdigt, at modelberegningen viser, at den unge gymnasielærer, som skal arbejde fire år mere end den ældre lærer, alligevel 'kun' har det samme rådighedsbeløb i pension, som den ældre lærer har. Den ubalance skyldes, at afkastene på den ældre lærers pension har været højere i de foregående år, i forhold til hvad MP Pension forventer fremover.

God dækning ved pension

Begge lærere vil i beregningen have 82 procent af deres løn – også kaldet en dækningsgrad på 82 procent – når de går på pension, og det er ifølge MP Pension ganske pænt.

"En tommelfingerregel siger, at man kan nøjes med 75 procent af sin løn, når

man går på pension. Man skal ikke betale arbejdsmarkedsbidrag af sin pension, og man har typisk lidt færre udgifter til den tid," siger Kenneth Petersen.

Der er dog nok flere gymnasielærere, som synes, det virker som lige lovlig lang tid at arbejde på fuld tid, til de bliver 73 år, eller for den sags skyld til de er 69 år. Til dem kan det siges, at det er muligt at begynde at bruge af sin opsparede pension før tid. Hvis du vælger at gøre det, skal du selvfølgelig være indstillet på, at pensionskronerne skal smøres tyndere ud på brødet resten af livet.

Stoppe før tid

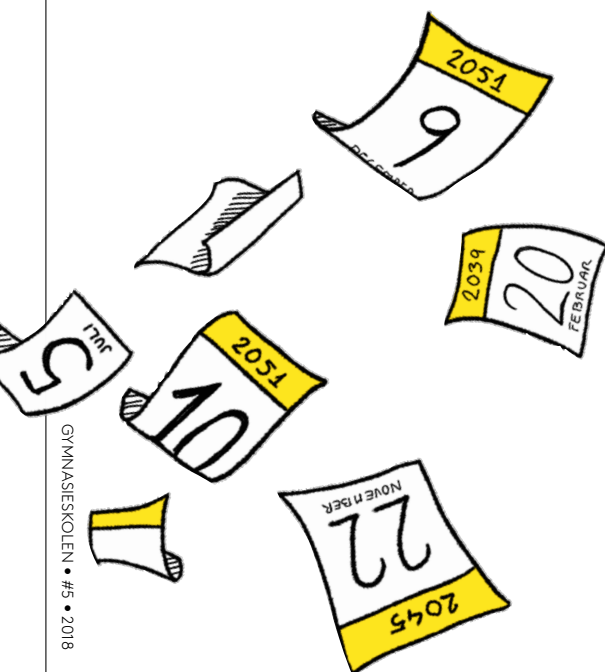
Derudover skal man også tænke på, at hvis man stopper med at arbejde før folkepensionsalderen, så skal man også klare sig uden folkepension og ATP i årene inden.

MP Pension har lavet et regnestykke på, hvad der sker med de to gymnasielæreres økonomi, hvis de vælger at tage hul på deres pensionsopsparing tre år før tid.

TJEK DIN FOLKEPENSIONSALDER

DU ER FØDT EFTER:	PENSIONSALDER	PENSIONSÅR
1. januar 1954	65,5	2019
1. juli 1954	66	2020
1. januar 1955	66,5	2021
1. juli 1955	67	2022
1. januar 1963	68	2030
1. januar 1967	69	2035
1. januar 1971	70	2040
1. januar 1975	71	2045
1. januar 1979	72	2050
1. januar 1983	73	2055

Fra 2035 er folkepensionsalderen et skøn og skal først vedtages af Folketinget.

I eksemplerne vil begge gymnasielæreres pension udgøre 54 procent af deres slutløn. Den forholdsvis store nedgang i indtægt skyldes netop, at lærerne ikke modtager folkepension og ATP endnu.

I MP Pensions beregning kommer lærernes dækningsgrad dog op på 72 procent, og det skyldes, at lærerne fortsætter med at arbejde et sted mellem en tredjedel og halv tid på deres skole i tre år.

“Vi forudsætter, at det bliver mere almindeligt, at man som ældre lærer arbejder på deltid i en periode. Vi har i øjeblikket en del ældre medlemmer, som spørger ind til den model,” siger Kenneth Petersen.

En alternativ måde at supplere sin økonomi på ved en tidligere tilbagetrækning fra sit arbejde er ved at bruge af en eventuel friværdi i en ejerbolig, foreslår Kenneth Petersen.

Hvor meget kan du klare dig for?

Under alle omstændigheder viser regneeksemplerne, at hvis du ikke ønsker at arbejde på fuld tid, til du bliver 73 eller 69 år, så skal du indstille dig på, at det ændrer din økonomi i livets tredje halvleg.

“Vores anbefaling er, at man tidligt i livet gør sig nogle overvejelser om, hvorvidt man ønsker at arbejde fuld tid frem til folkepensionsalderen, og hvilken økonomi man

ønsker sig senere i livet. Man kan for eksempel indbetale ekstra ind på pensionen i god tid. Tidlige små indbetalinger kan blive til en del hen over årene,” siger Kenneth Petersen.

Han understreger, at ekstra indbetalinger skal ske tidligt i arbejdslivet. Det kan ikke betale sig at indbetale mere på sin alderspension, nogle få år før man stopper med at arbejde. ■

EKSEMPEL 1

TINE ER 30 ÅR OG NYANSAT PÅ ET GYMNASIUM.

Hun tjener 28.500 kroner om måneden. Om tre år tjener hun cirka 35.300 kroner på grund af lønstigninger i den nye overenskomst og et ekstra løntrin - plus eventuelt ekstra i lokalløn.

82 procent af sin slutløn har Tine i rådighedsbeløb resten af livet, når hun bliver folkepensionist som 73-årig.

72 procent af sin slutløn har Tine i rådighedsbeløb af sin løn resten af livet, hvis hun tager hul på sin pensionsopsparing som 70-årig. I beregningen arbejder hun mellem en tredjedel og halv tid frem til folkepensionsalderen.

Tine har mulighed for at tage hul på sin pension som 70-årig.

EKSEMPEL 2

THOMAS ER 50 ÅR OG HAR VÆRET ANSAT PÅ ET GYMNASIUM I 20 ÅR.

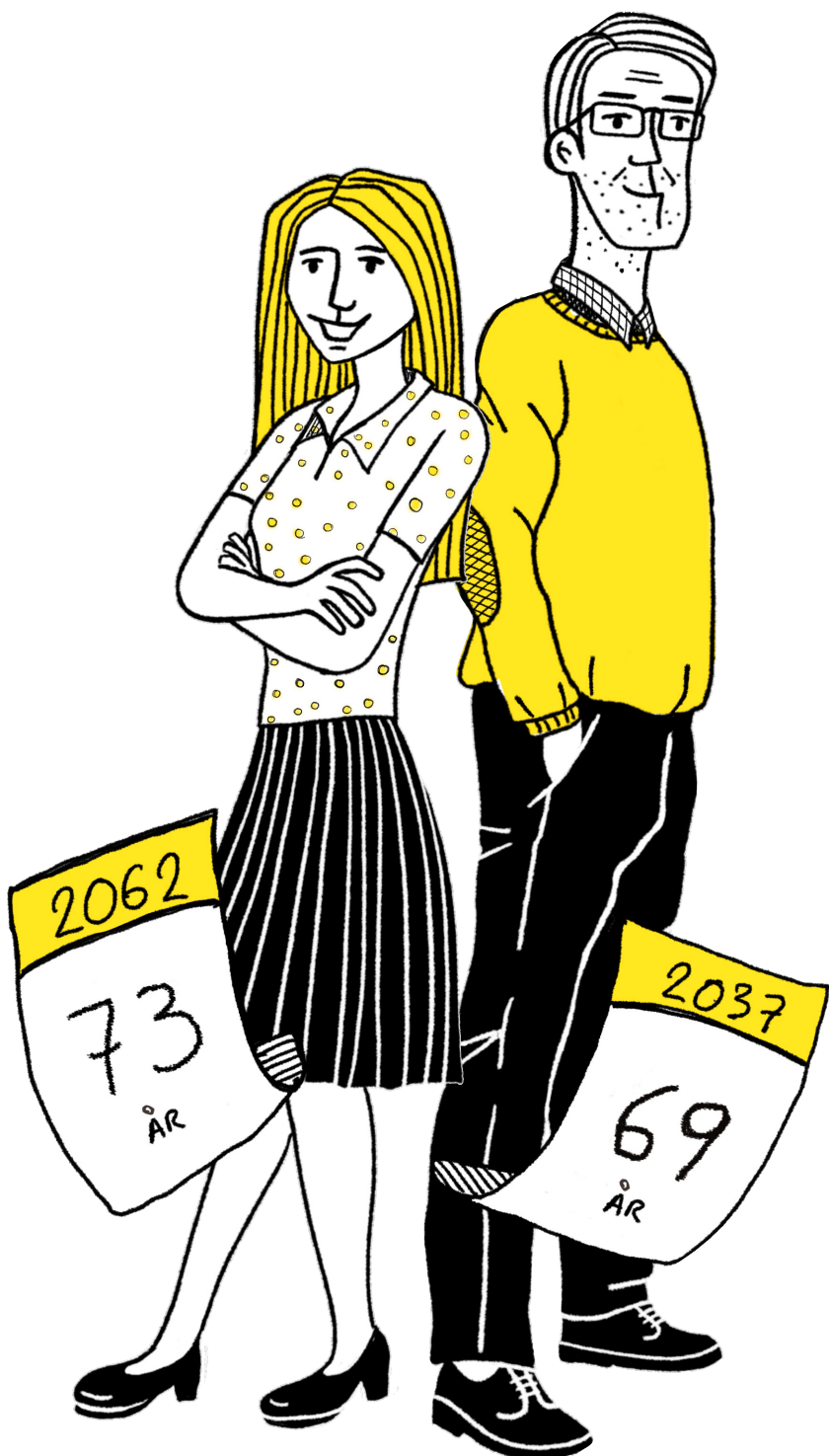
Han tjener 40.000 kroner om måneden. Om tre år tjener han 42.400 på grund af lønstigninger i den nye overenskomst - plus eventuelt ekstra i lokalløn.

82 procent af sin slutløn har Thomas i rådighedsbeløb resten af livet, når han bliver folkepensionist som 69-årig.

72 procent af sin slutløn har Thomas i rådighedsbeløb af sin løn resten af livet, hvis han tager hul på sin pensionsopsparing som 66-årig. I beregningen arbejder han mellem en tredjedel og halv tid frem til folkepensionsalderen.

Thomas har mulighed for at tage hul på sin pension allerede som 60-årig.

Kilde: MP Pension.

PRISVINDER: FORSTÅElsen FOR MINE ELEVER ER MEGET VIGTIGERE END METODER

Astrid Trier Mørk mener, der er for meget fokus på undervisningsmetoder i gymnasiet. Det er vigtigere at forstå dine elever, hvad du underviser i og hvorfor, siger vinderen af Politikens Undervisningspris.

“Jeg kan virkelig godt lide mine elever. Og jeg skal kunne lide mine elever, det er et pæ-

dagogisk princip. Du skal kunne lide mennesker for at kunne undervise dem. Privat er der mennesker, jeg ikke kan lide, men som professionel kan jeg lide alle elever,” forklarer Astrid Trier Mørk.

gymnasieskolen.dk

g

“Eleverne havde ret svært ved at få vendt arbejdsprocessen fra uddelegering til reelt samarbejde.”

Fra blog af gymnasielærer Anne Boie Johannesson

gymnasieskolen.dk

g

IDA OG JAKOB EFTER FIRE UGER MED MOBILREGLER: VI SOVER BEDRE OG ARBEJDER MERE EFFEKTIVT

// **D**er er helt sikkert sket en forandring.”

Sådan lyder det fra både Ida Bech Nielsen og Jakob Svendgaard Larsen. De går begge i 2.b på Århus Statsgymnasium.

I fire uger har klassen fået hjælp til at slukke for mobilen i undervisningen og hjemme.

Formålet har blandt andet været at gøre eleverne bedre til at fokusere og fordybe sig – og dermed i sidste ende få dem til at lære mere.

Netop evnen til at fordybe sig har for Jakob Svendgaard Larsen været den største gevinst.

”Jeg er blevet bedre til at koncentrere mig, når jeg laver lektier og afleveringer. Man arbejder meget mere effektivt, når man sætter mobilen på lydløs og smider den et sted hen, hvor man ikke kan se den. Før tog jeg tit et break på Instagram, og selvom det kun var to minutter, så røg mit fokus,” siger han.

gymnasieskolen.dk

g

Ny attraktiv sundhedsordning

Sund på job
– *og i fritid*

Vil du vide mere – ring **39 15 32 61**

Det er nemt og trygt...

Sundhedsordningen hos Falck Healthcare giver dig

Behandlinger hos fysioterapeut og kiropraktor • Digitalt sundhedstjek

• Psykologisk krisehjælp • Guide til Sundhedsvæsenet

mppension.dk

PENSIONSKASSEN

**Magistre
& Psykologer**

LÆRERE: REFORMEN TRÆKKER I MODSTRIDENDE RETNINGER

Det har været et hårdt, men godt første år med reformen, mener lærere på Falkonergårdens Gymnasium. Der er dog nogle ting i reformen, der modarbejder hinanden.

S tilhed efter stormen. Gangene ligger elevtomme hen på Falkonergårdens Gymnasium på Frederiksberg. De skriftlige eksamener og årsprøver er i gang, og kun lærerværelset og kontorerne emmer af liv. Gymnasierreformens første år løber snart ud, og det er tid til at tage et tilbageblik.

Gymnasieskolens læsere har det seneste år kunnet følge med i, hvordan Falkonergårdens Gymnasium tacklede og planlagde reformen, og pædagogisk leder Frederik Peter Ullerup og lærerne Lars Friis Gråbæk og Tina Lund Hansen har sagt ja til et par afsluttende ord.

Stormen fra den nye reform er redet af, og nu er de i gang med planlægningen af gymnasierreformens andet år lidt roligere.

“Der har været et stort arbejdspress, fordi alt var nyt. Vi har investeret meget energi både i alt det nye faglige og i at få nye elever to gange i løbet af skoleåret,” siger Tina Lund Hansen, der underviser i dansk, spansk og almen sprogførelse (AP).

Hun har netop siddet med sine AP-kolleger og rettet grundforløbet til, så det er klart til næste år.

“Jeg tror, at næste skoleår bliver lidt lettere, både fordi det så er anden gang, men også fordi vi har tilpasset grundforløbet,” siger Tina Lund Hansen.

Der bliver ikke tale om voldsomme ændringer, for grundlæggende er hun ret glad for AP-forløbet.

“Største problem var, at vi var for ambitiøse, så vi har skåret lidt til og fra. Blandt andet går vi lidt væk fra et stramt fokus på grammatik for grammatikkens skyld, men går mere i retning af anvendt grammatik. Det passer også bedre til eleverne,” fortæller hun.

Lærerne i AP vil fortsætte med at gennemgå samme forløb i alle klasser, fordi det fungerede godt, at alle elever havde været igennem det samme, tilføjer hun.

Lars Friis Gråbæk lytter med interesse på erfaringerne med fælles forløb – det har de nemlig ikke haft i det naturvidenskabelige grundforløb (NV).

“Det havde nok hjulpet os at have fælles forløb i NV, for vi oplevede, at starten på de naturvidenskabelige fag i studieretningsklasserne blev lidt bøvl, fordi eleverne havde forskellige forudsætninger med fra grundforløbet,” siger Lars Friis Gråbæk, der underviser i NV, fysik og matematik.

“Men i realiteten ville det nok ikke kunne lade sig gøre hos os, fordi vi gerne vil have flere forskellige fag og emner i NV. Vi har for eksempel fået naturgeografilerere til, at alle elever kan komme igennem naturgeografi i grundforløbet,” forklarer Lars Friis

Gråbæk, der kun har lavet mindre tilretninger i grundforløbet. Også NV-lærerne havde været for ambitiøse, så forløbet var for kompakt.

Mere digital dannelse

Hverken lærere eller elever på Falkonergårdens Gymnasium har været tilfredse med studieretningsportfolien. Mange fik ikke udfyldt den – især ikke dem, der havde mest brug for den refleksion, som den kunne give, fortæller Frederik Peter Ullerup.

EVALUERING AF REFORMEN

Falkonergårdens Gymnasium har evalueret arbejdet med reformen. Den viser blandt andet:

- 33 procent af eleverne har valgt en studieretning inden for et andet hovedområde end det, de oprindeligt havde planlagt. Heri tæller også de elever, der ikke fik deres førstprioritet.
- 92 procent af eleverne synes, at skolestarten har været tryk.
- Frafaldet i 1.g har været meget mindre end tidligere. Kun tre elever er stoppet.

“Den skal ændres, så flere bruger den aktivt til at tænke over studievalget. Blandt andet skal den skrives i et mere elevagtigt sprog, så det er lettere at forstå for eleverne,” siger han.

En anden ændring på Falkonergårdens Gymnasium er, at de næste 1.g'ere allerede i grundforløbet vil lære om digital dannelse.

“Vores elever har også haft om digital dannelse tidligere, men set i lyset af de sager, der har været i medierne om billeddeling, så har vi besluttet at give eleverne tre forløb om det allerede i grundforløbet,” fortæller Frederik Peter Ullerup og uddyber:

“Vi føler, at vi har et ansvar for at informere både i forhold til elevernes trivsel og i forhold til juraen bag, så vi tidligt kan sætte gang i en refleksion hos eleverne.”

No free seating

Nogle elever har efterspurgt frie pladser i klasserne, men det ønske vil skolens lærere og ledelse ikke imødekomme. Eleverne vil fortsat have faste pladser og en fast makker i klassen. I grundforløbet tilhører eleverne en fast gruppe med 10 elever – en 10'er-gruppe – som sættes på skift sammen med to andre 10'er-grup-

per i de forskellige fag. Initiativerne har skolen taget, fordi de er en del af projektet Netværk, der arbejder på at mindske ensomhed blandt unge.

“Jeg tror stadig på, at det gavner elevernes trivsel, at vi har truffet de beslutninger for dem. De skal i forvejen positionere sig på så mange plan, at det kan føles som en lettelse, at læreren har besluttet, hvem de skal sidde ved siden af,” siger Frederik Peter Ullerup og tilføjer:

“Og det er nok ikke dem, der har sværest ved at skabe relationer, der ønsker at slippe

af med de faste pladser eller den faste makker.”

Overordnet er de tre lærere glade for at arbejde med den nye gymnasiereform, men der er dog nogle elementer, der trækker reformen i forskellige retninger.

“Det føles lidt, som om man vil for mange modstridende ting med reformen. Man vil styrke elevernes mulighed for at træffe et kvalificeret studievalg, men så er det ærger-

ligt, at eleverne samtidig i grundforløbet skal måles og vejes, inden de har fundet trygheden i en klasse,” siger Tina Lund Hansen.

Lars Friis Gråbæk er enig.

“Reformen stiller krav om øget formativ evaluering, men der er en fare for, at den del bliver kvalt i karakterræs, fordi eleverne allerede i grundforløbet skal have to karakterer, som vil stå på eksamensbeviset. Det er lidt voldsomt, når eleverne ikke engang

har prøvet en terminsprøve i gymnasiet på det tidspunkt,” siger Lars Friis Gråbæk.

Selvom de alle tre er enige om, at reformen på visse punkter trækker i modstridende retninger, er det dog alt for tidligt at ændre på den efter et år, mener de.

Næste år bliver 1.g måske lidt mere kendt territorium, mens de nye elementer i 2.g skal udforskes og realiseres. Måske med lidt mindre storm, men nok ikke i stilhed. ■

ERFARINGER MED GYMNASIEREFORMEN

Gymnasieskolen har fulgt lærernes første erfaringer med gymnasiereformen.

Dette er tredje og sidste artikel om første år med reformen på Falkonergårdens Gymnasium.

Vi har også skrevet om første år med reformen på hhx, htx og hf.

Alle historierne kan findes på gymnasieskolen.dk.

Hhx-lærere:

Elever betaler prisen for det sene studieretningsvalg

Hf-lærere:

Elever kan få det svært med de øgede faglige krav

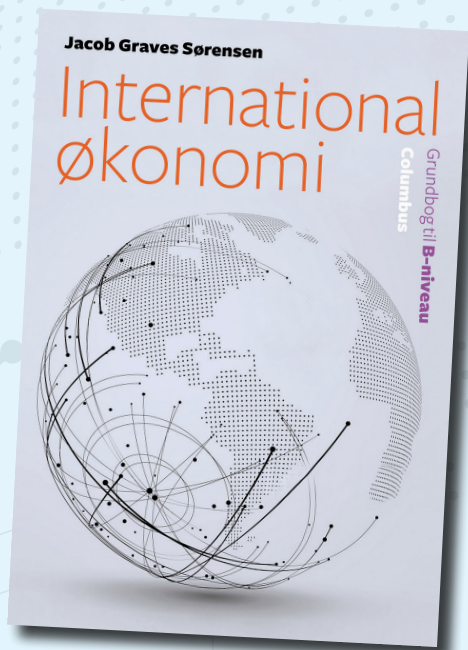

Htx-lærere:

Grundforløbet har krævet meget koordinering

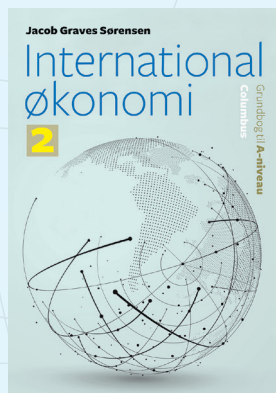
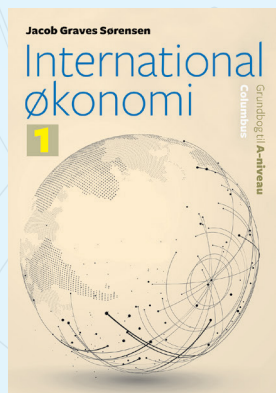
Ny serie til HHX: International økonomi

International økonomi – grundbog til B-niveau er en helt ny udgivelse og nummer et i en serie skrevet til IØ på HHX efter gymnasireformen 2017. IØ-fagområdet bliver formidlet pædagogisk, grundigt og i et klart sprog og indbydende layout. Omfanget giver plads til andre aktiviteter indenfor læreplanens nye sidetalsgrænse – blandt andet problembaseret projektarbejde med den tilhørende arbejdsbog.

Bogen har en tydelig struktur og progression, hvor første del introducerer mikro-, makro- og international økonomi. Anden del går tættere på makroøkonomien, mens tredje del er forbeholdt international økonomi. Bogen rummer masser af tabeller og figurer, som er gode udgangspunkter i en undervisnings-situation og tilgodeser eleverne i en meget visuel kultur.

352 sider. Skolepris kr. 195,- ekskl. moms og forsendelse.

I samme serie udkommer også to bøger til IØ på A-niveau med tilhørende arbejdsbog.

Arbejdsbøger

Arbejdsbøgerne til både B- og A-niveau rummer bl.a. tjek på lektien-spørgsmål, øvelser, begrebsoversigter og cases til problembaseret projektarbejde (PBL).

forlaget @ columbus

Tlf. 3542 0051 • www.forlagetcolumbus.dk

KORT OM UDDAN- NELSES- POLITIK

NU BLIVER DET NEMMERE AT SAMMENLIGNE SKOLERNES KARAKTERER

Nu kan elever, forældre og andre interesserede lynhurtigt sammenligne gymnasiernes karaktergennemsnit og frafaldsprocenter.

Et nyt søgeværktøj fra Undervisningsministeriet samler tal for alle gymnasierne ét sted og giver overblik over blandt andet karakterer, frafald og antallet af elever, som fortsætter på en videregående uddannelse.

”Åbenhed om gymnasiernes nøgletal kan blandt andet være med til at kvalificere elevernes uddannelsesvalg og styrke den offentlige debat, der kan tages på et mere oplyst grundlag. Det er meget positivt,” siger undervisningsminister Merete Riisager (LA).

gymnasieskolen.dk

g LÆS MERE PÅ
GYMNASIESKOLEN.DK

SUCCEFULD HF RISIKERER LUKNING: UNGE MED DIAGNOSER RAMMES

En succesfuld hf på Mariagerfjord Gymnasium for unge med psykiske diagnoser risikerer at lukke. Pengene er sluppet op, og Undervisningsministeriet vil ikke permanentgøre uddannelsen.

Den visiterede hf-klasse (VHF) på Mariagerfjord Gymnasium optager elever med mange forskellige diagnoser.

“VHF er så god og velfungerende en uddannelse, at det er ikke til at bære, hvis vi skal lukke den. Uddannelsessystemet spilder unge på gulvet, fordi de har en forkert diagnose. Det er både dyrt og umenneskeligt,” siger Jette Engelbrecht, der er rektor på Mariagerfjord Gymnasium.

I folkeskolen endte Asger Christensen Jungersen altid bagerst i klasseværelset, fordi han ikke kunne følge med i undervisningen. Drømmen om en studenterhue virkede umulig, men i dag sidder han bag de store røde krøller og analyserer en engelsk novelle på Mariagerfjord Gymnasium.

“Jeg var en skygge på væggen i min folkeskole. På VHF er der plads til mig, og jeg kan få hjælp. Der er altid en hånd, der bakker op, i stedet for at jeg falder i et hul af opgaver, som jeg ikke kan komme op af,” siger Asger Christensen Jungersen, som har diagnosen aspergers og går i 1.vhf.

gymnasieskolen.dk

EKSPERTER BAG UNDERSØGELSE UNDRER SIG OVER MINISTERENS KONKLUSIONER

Dybden i fagene er lige så stor i dag som for 50 år siden, konkluderer tre af eksperterne bag en undersøgelse om faglighed i gymnasiet.

De undrer sig over undervisningsminister Merete Riisagers fortolkning af undersøgelsen:

”Selvom de faglige krav ændrer sig over tid, er der nogle grundlæggende erkendelser og færdig-

heder, som vi ikke må give køb på undervejs, bare fordi verden omkring os udvikler sig. Det handler blandt andet om fortsat at prioritere dybden i fagene.”

I Berlingske Tidende går hun skridtet videre og siger blandt andet, at “fordybelsen og dannelsen har lidt, det mener jeg godt, man kan konstatere.”

gymnasieskolen.dk

Få maksimal ergonomi ind i klasseværelset til minimal pris

Bord + taburet

Art.nr. 343300

Stolen kan udskiftes med taburet Up for at sidde aktivt. Dette sæt tilbyder vi for

1.675,-

Bord + stol

Art.nr. 343200

1.399,-

Højdeindstilleligt stel til individuel tilpasning efter elevens højde

Skålformet sæde giver optimal siddekomfort

Tilbuddet gælder t.o.m. d. 30. september 2018

Samtlige priser er ekskl. fragt og moms.

Dette møbelsæt gør det muligt at få maksimal trivsel og ergonomi ind i klasseværelset, idet både stol og bord kan tilpasses efter elevens individuelle højde. Dermed sikres en optimal og ergonomisk siddekomfort til alle elever efter de individer de er. Find flere skolemøbler på AJ Produkter, hvor vi har et bredt sortiment.

Bestil vores katalog eller et konsulentbesøg på ajprodukter.dk eller kontakt os på tlf. 59 400 999. Vi er altid klar med et godt tilbud, indretningsforslag og monteringservice.

tlf. 59 400 999

ajprodukter.dk

OVERRASKENDE MEGET™

TEMA

OM FORBEREDELSE

” JEG ER IKKE DEN LÆRER, JEG GERNE VIL VÆRE

Hf-lærer Sandie Langer Christensen er frustreret over, at hun genbruger forløb og låner kollegers kompendier. Men mindre tid til forberedelse giver hende ikke andre muligheder.

Det er tirsdag morgen. Sandie Langer Christensen har afleveret sin femårige datter i børnehaven og sidder nu med sin bærbare computer i lærernes forberedelsesrum på VUC Lyngby.

På reolerne langs væggene kæmper bøger, papirbunker og ringbind om pladsen. Tre af hendes kolleger har også travlt ved de lange arbejdsborde.

”Det er næsten altid her, jeg sidder og forbereder mig,” siger hun.

Sandie Langer Christensen underviser i dansk og engelsk. Hun kan tydeligt mærke, at hun har fået flere hold i de senere år og dermed mindre tid til at forberede sin undervisning.

Det er hårdt ikke at kunne være den kreative akademiker, jeg troede, jeg skulle være, da jeg læste.

OM

NAVN Sandie Langer Christensen

ALDER 33 år

FAG Dansk og engelsk

SKOLE VUC Lyngby

”Jeg har fem-seks lektioner mere om ugen i dag, end da jeg begyndte som lærer. Det kan ikke undgå at gå ud over kvaliteten,” siger Sandie Langer Christensen.

I dansktimerne genbruger hun mange flere tekster og forløb end tidligere.

”Der er ikke tid til at udvikle nye, spændende forløb, og skal jeg for eksempel bruge spørgsmål til noget gruppearbejde, så tager jeg dem i tekstbogen i stedet for at lave mine egne. Det bliver de nemme løsninger. Jeg har ikke andet valg.”

Hun retter også skriftlige opgaver i dansk på en anden måde end tidligere for at spare tid. Det er for eksempel sjældent, hun retter alle grammatiske og sproglige fejl.

”Det ender så også med, at jeg stort set ikke har nogen elever, der kan sætte komma. Det er da vildt irriterende. Men fordi vi har mange svage elever, der har svært ved bare at forstå de genrekrav, der er i dansk, så ville det være en forkert prioritering, hvis jeg brugte lang tid på kommaer,” siger hun.

Alene med problemerne

Mens hun har otte års erfaring som dansk-lærer, er det hendes første år som engelsklærer. På grund af arbejdspresset har hun lånt kompendier af sin kollega og kopieret alle hendes forløb. Der har ikke været tid eller overskud til andet.

”Selvfølgelig har jeg sparet noget tid, men det har også klare ulemper. Jeg ved jo ikke, hvad min kollega har tænkt, da hun udvalgte teksterne, så jeg synes, at jeg har været lidt flamlende. Det er noget andet, når man laver sine egne forløb og tænker tingene igennem

selv,” siger Sandie Langer Christensen og tilføjer:

”I det kommende skoleår har jeg sagt til mig selv, at jeg skal finde tid til at lave to forløb selv.”

Det er nedskæringerne, der har ramt hele uddannelsessektoren, der tvinger lærerne til at løbe hurtigere. Sandie Langer Christensen føler, at lærerne står lidt alene med udfordringerne. Ledelsen er ikke kommet med forslag til, hvad hun og kollegerne konkret kan gøre for at løse problemet med mindre forberedelse.

Det hjælper lidt på det, at der især i hendes faggruppe i engelsk er et godt samarbejde.

”Vi har for eksempel lige hjulpet hinanden med at lave en fælles bank med opgaver og tekster, der opfylder de nye reformkrav, og som alle nu bare kan bruge af.”

Dybt frustrerende

Hun undrer sig over, hvorfor man på pædagogikum lærer at lave planer for undervisning, hvor formål, indhold, didaktik, progression og evaluering er tænkt igennem til mindste detalje, når virkeligheden er en helt anden.

”Pædagogikum burde lære os at håndtere de vilkår, der er i dag,” siger Sandie Langer Christensen.

Hun synes, det er dybt frustrerende ikke at kunne være den lærer, hun gerne vil være, men lige nu ser hun ingen anden udvej. For et par år siden var hun sygemeldt med stress, og det har lært hende at passe bedre på sig selv.

Sandie Langer Christensen, der er hf-lærer på VUC Lyngby, sidder næsten altid på skolen og forbereder sig.

At der er meget genbrug rammer mere hende end eleverne, vurderer hun. Et nyt hold ved jo ikke, at hun har brugt forløbet om folkeviser og middelalderen flere gange før. Men for hende som lærer er det uholdbart.

”Det er hårdt ikke at kunne være den kreative akademiker, jeg troede, jeg skulle være, da jeg læste. Jeg har ikke gået på universitetet for at bruge andres undervisningsmateriale,” siger Sandie Langer Christensen.

Hun er sikker på, at eleverne til gengæld tydeligt mærker, at hun ofte ikke har tid til at blive efter timen, hvis de har brug for at snakke. Det er det, der gør allermest ondt, siger hun.

”Den side af lærerjobbet vil jeg ellers enormt gerne. Det er afgørende for elevernes læring, at de har et personligt forhold til deres lærer. At man ser dem og hører dem. Men jeg har måttet nedprioritere det. Konsekvensen kan blive, at flere falder fra.”

På deltid

Sandie Langer Christensen klapper den bærbare computer sammen i forberedelsesrummet. Hun når at drikke et glas vand i køkkenet, inden hun går hen til den 1.hf-klasse, hun skal have i engelsk.

Klassen skal skrive på den opgave, de er i gang med. Nogle har allerede afleveret en version, som hun har læst igennem og givet feedback på. Nu skal de bruge timen på at skrive videre, mens hun går rundt og hjælper.

”Dels sparer jeg noget tid derhjemme, dels tror jeg, de lærer mere af den form for feedback,” siger Sandie Langer Christensen.

Tre drenge har svært ved at komme i gang. De snakker om den kommende matematik-eksamen, og om de skal smutte i Lidl efter frokost.

”Christian, mangler du ikke det sidste afsnit?” spørger Sandie Langer Christensen den ene, og det får snakken til at forstumme.

Lige siden hun selv gik i i.g, har hun vidst, at hun ville være lærer. Men de nuværende arbejdsforhold har gjort hende i tvivl om fremtiden. Efter sommerferien går hun på deltid.

”Jeg har brug for, at der er mere tid i en periode, så jeg også kan være en god mor for min datter. Men det er jo uholdbart, at man skal gå på deltid for at kunne klare jobbet,” siger Sandie Langer Christensen. ■

Mindre tid til **FORBEREDELSE** er den enkelte lærers problem

Flere hold og mindre tid til at forberede undervisningen er blevet hverdag på mange skoler. Der mangler gode fælles løsninger, fortæller tillidsrepræsentanter. Dermed står den enkelte lærer ofte alene med regningen for nedskæringerne på skolerne.

Arbejd smartere, ret mindre og lav fælles forberedelse. Sådan lyder nogle af idéerne og rådene til lærerne fra ledelsen på skolerne i disse år.

Men mange steder oplever lærerne, at de i sidste ende står alene med udfordringerne og konsekvenserne af nedskæringerne og arbejdstidsregler, som ikke sætter et loft over arbejdsopgaverne.

Mindre tid til at forberede undervisningen er en af de tydeligste konsekvenser af, at der er blevet færre ressourcer på skolerne i de senere år.

Det viser en rundringning til 14 tilfældigt udvalgte tillidsrepræsentanter på forskellige typer gymnasiale uddannelser, som Gymnasieskolen har foretaget. Tillidsrepræsentanterne savner, at ledelsen for alvor går forrest for at finde løsninger, som skaber kvalitet i undervisningen og et godt arbejdsmiljø på skolen.

”Vi har fået flere hold og har derfor mindre tid til forberedelse. Folk hænger i med det yderste af neglene,” siger Ruben Vesterdahl, der er tillidsrepræsentant på Erhvervsskolen Nordsjælland i Hillerød (hhx/htx).

Han oplever, at nedskæringerne presser lærerne i en sådan grad, at det går ud over kvaliteten af undervisningen, men at det i høj grad er overladt til den enkelte lærer at finde løsninger, der kan kompensere for den mindre tid til forberedelse.

Skolen har forsøgt at oprette en fælles database til hver faggruppe, hvor lærerne kan lægge opgaver og tekster, så de kan bruge hinandens materiale og dermed spare tid. Men det er begrænset, hvad udbyttet er, siger Ruben Vesterdahl.

”Hver enkelt lærer skal jo stadig lave en

pædagogisk bearbejdning, så det er ikke det store, man sparer på forberedelsen,” forklarer han.

På VUC Lyngby har lærerne også fået flere undervisningstimer og mindre tid til forberedelse. Også her føler lærerne, at de står alene med problemerne, fortæller tillidsrepræsentant Birthe Hougard-Andersen.

”Der er ikke lavet nogen fælles løsninger. Ledelsen siger, at vi må løbe hurtigere og arbejde smartere, men vi har aldrig fået et konkret svar på, hvordan vi skal gøre det,” siger hun.

Konsekvens af nedskæringer

Ud af de 14 tillidsrepræsentanter fortæller de 12, at lærerne på deres skole indiskutabelt har fået mindre tid til at forberede deres undervisning. Nogle steder begyndte den udvikling allerede i 2013, da der kom nye arbejdstidsregler. Siden 2016 har et flertal i Folketinget desuden skåret to procent af skolens budgetter om året, og de nedskæringer betyder mange steder, at lærerne har fået flere opgaver.

Lærerne står meget alene med udfordringen nu.

Anne Sofie Rechnagel Schulevicz,
tillidsrepræsentant,
Aalborghus Gymnasium

På Aalborghus Gymnasium fortæller tillidsrepræsentant Anne Sofie Rechnagel Schulevicz, at der i 2013 blev skåret i forberedelsen og skruet op for antallet af konfrontationstimer. Efter sommerferien bliver der igen skåret i forberedelsestiden.

”Vi har et godt samarbejde mellem ledelse og lærere, men alligevel påhviler det i høj grad den enkelte at administrere, at der er mindre tid til at forberede sig. Nu er vi for første gang begyndt at diskutere fælles forberedelse, og at besparelserne ikke skal hvile på den enkelte lærer,” siger Anne Sofie Rechnagel Schulevicz.

Ifølge hende er det ikke nemt at finde fælles løsninger, og mange lærere ønsker også at bevare deres metodefrihed og har ikke lyst til at ensarte undervisningen.

”Lærerne står meget alene med udfordringen nu, men vi er tvunget til at finde nye metoder, for vi kan ikke fortsætte med at arbejde på den samme måde, når der bliver færre ressourcer,” siger hun.

Går ud over eleverne

Lærerne håndterer de nye vilkår på forskellige måder, fortæller tillidsrepræsentanterne. Nogle lærere pisker rundt og forsøger at forberede undervisningen lige så godt, som de altid har gjort, med den konsekvens, at de bliver stressede. Nogle lægger flere ‘interessetimer’ i deres arbejde

– og arbejder med andre ord gratis. Og så er der dem, som i højere grad vender bunken og genbruger mere, end de gjorde tidligere. Tillidsrepræsentanterne er enige om, at udviklingen går ud over undervisningen og lærernes arbejdsmiljø.

På VUC Lyngby bliver undervisningsmateriale og forløb genbrugt i langt højere grad end tidligere, fortæller tillidsrepræsentant Birthe Hougaard-Andersen.

”Der er ikke tid til at lave noget nyt. Det er en dræber for både elever og lærere, at der ikke er nogen udvikling og nytænkning – andet end det, man lige kan gøre med venstre hånd,” siger hun.

På Esbjerg Gymnasium og HF oplever lærerne også, at nedskæringerne giver et ekstra pres. Tillidsrepræsentant Kasper Kjærsgaard fortæller, at der altid har været spidsbelastningsperioder i løbet af året, men også perioder, hvor lærerne har kunnet samle op og planlægge forud. De små pusterum svinder ind i takt med et øget arbejdspress.

”Undervisningen er vores hjerteblod. Men når vi har mere at lave inden for samme tid, så bliver en del af undervisningen standardløsninger, og det går ud over den enkelte elev. Vi har for eksempel ikke længere tid til at differentiere undervisningen, så den rammer både de fagligt stærke og fagligt svage,” siger Kasper Kjærsgaard.

Nye løsninger

Flere tillidsrepræsentanter fortæller, at der på skolerne bliver snakket om nye måder at lave undervisning på for at kompensere for de færre ressourcer.

Tillidsrepræsentanterne mener dog ikke, at deres skole har fundet nye metoder, som for alvor både sparer tid og bevarer kvaliteten i undervisningen.

På Aarhus Business College fortæller tillidsrepræsentant og eux-lærer Ask Guldbach Jensen, at eux-lærerne på skolen er begyndt at lave fælles skriftlige opgaver og forløb for eleverne. Det betyder, at alle elever laver præcis de samme skriftlige opgaver.

”Alle opgaver bliver standardiseret, og det er et forsøg på at effektivisere. Der er nogle gode ting i det i forhold til at kvalitetssikre det skriftlige arbejde, men til gengæld er det sværere at tilpasse opgaverne til de enkelte klasser og lave differentieret undervisning,” siger Ask Guldbach Jensen.

På Thy-Mors HF&VUC har man også snakket om at lave mere fælles forberedelse, men man tvivler på gevinsten, fortæller tillidsrepræsentant Sine Lannig.

”Det kan måske gøre undervisningen bedre, men det er ikke noget, som sparer tid og gør arbejdet hurtigere for den enkelte,” siger hun.

På Tietgen Handelsgymnasium i Odense ser tillidsrepræsentant Erling Strange Nielsen heller ikke fælles forberedelse som løsningen. For når han forbereder sig, er det formidlingen til den enkelte klasse, som tager tid.

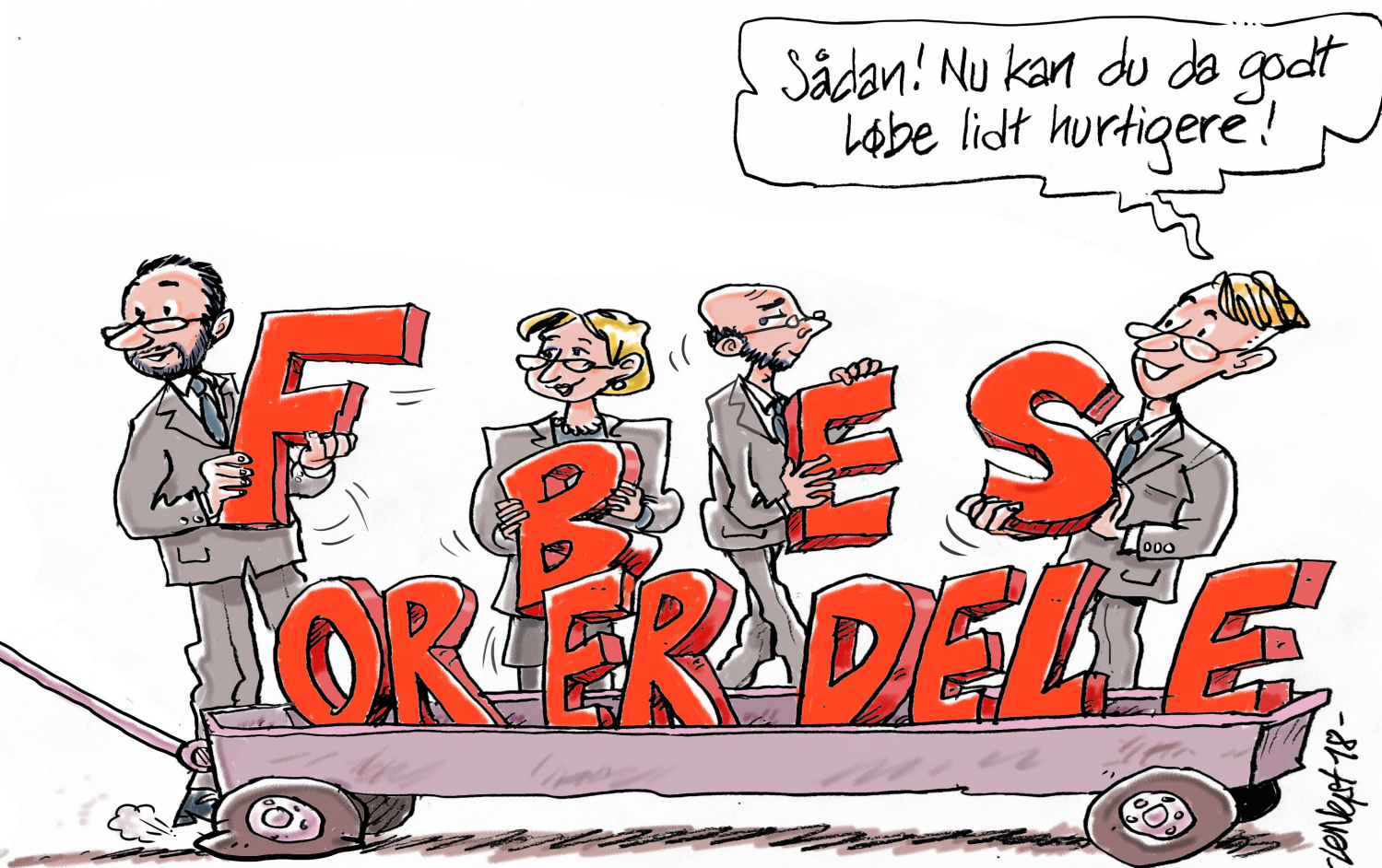
”Jeg kan mit stof, så min forberedelsestid handler om at udforme øvelser og finde tekster, der passer til den enkelte klasse. Alle klasser er forskellige,” siger Erling Strange Nielsen.

Hvis flere fælles forløb skal være fremtiden i gymnasiet, skal man måske til at tænke undervisningen helt anderledes, og så er det måske slut med at være én lærer til én klasse. Men det vil være en bekymrende udvikling, mener han. ■

FAKTA

KVALITETEN ER FALDET

En spørgeskemaundersøgelse, som 665 GL-medlemmer svarede på sidste år, viste, at **81 procent** af lærerne mener, at rammerne for at levere kvalitet i undervisningen er blevet dårligere sammenlignet med 2015. **45 procent** svarede, at kvaliteten af deres undervisning var blevet dårligere.

Det er en ledelsespligt at hjælpe medarbejderne.

LEDELSESEKSPERT:

LAV UNDERVISNINGEN OM, ELLER BRÆND UD

Ledelsen kan vente på, at lærerne brænder ud, eller den kan tage et 180 graders sving mod en anderledes gymnasieskole med helt nye måder at undervise på.

Det sidste er kolossalt svært, men det er bedre at handle nu frem for at blive tvunget til det af nød i fremtiden. Det mener Anders Raastrup Kristensen, ph.d. og ekstern lektor på Copenhagen Business School (CBS), hvor han blandt andet forsker i ledelse og selvledelse.

“Man kan ikke blive ved med at tænke undervisning på den samme måde, samtidig med at der bliver færre ressourcer. Det er en ledelsespligt at hjælpe medarbejderne, men det sker ikke på alle gymnasier. Nogle steder følger ledelsen den økonomiske politiks logik og forventer at få mere af det samme for mindre,” siger Anders Raastrup Kristensen, der har beskæftiget sig med gymnasiet i sin forskning.

Skolen skal gentænkes

Anders Raastrup Kristensen mener, at der er brug for, at ledere og medarbejdere i fællesskab for alvor erkender, at noget skal laves grundlæggende om. Han

ser mange ledere, som forsøger at ændre på små ting for at få lærerne til at levere mere undervisning for færre penge. Ledelsen opfordrer for eksempel til fælles forberedelse og standardiserede undervisningsforløb eller at ‘arbejde smartere’. Men de tænker ikke grundlæggende nyt, mener han.

“Fælles forberedelse sparer ikke meget tid, hvis du ikke også ændrer på selve undervisningen og læringen. Den enkelte lærer skal stadig ind og performe foran eleverne og kan jo ikke bare stå og læse op af et manuskript, som en anden har skrevet,” siger Anders Raastrup Kristensen.

Han efterlyser derfor, at undervisningen og undervisnerollen på gymnasierne bliver omdefineret. Og ifølge ham skal skolerne handle nu med en positiv tilgang og ikke vente på, at politikerne har skåret ressourcerne så langt ned, at der ganske enkelt ikke er andre muligheder tilbage.

Hvordan kan vi gentænke skolen, så vi giver eleverne endnu bedre undervisning? Det spørgsmål skal lederne, men også lærerne stille sig selv, mener Anders Raastrup Kristensen.

“Hvis man ikke gør noget, så brænder lærerne ud eller flygter

fra gymnasiet. Det sker i høj grad i folkeskolen nu, hvor lærerne er endnu mere pressede,” siger han.

Ledelse skal gå forrest

Anders Raastrup Kristensen mener, at lærerne også skal være med til at omdefinere undervisningen og læringen, men det sker ikke, hvis ledelsen ikke går forrest.

Han vil ikke definere præcis, hvordan gymnasierne skal ændre på undervisningen, men han peger på, at der ligger nogle store ressourcer i den digitale og teknologiske udvikling, som gymnasierne ifølge ham slet ikke udnytter fuldt ud.

Han peger for eksempel på flipped classroom, hvor eleverne ser en forelæsning på en video, og læreren efterfølgende er vejleder. Eller at computerprogrammer meget præcist kan analysere den enkelte elevs udfordringer i skriftligt arbejde i fremmedsprog.

“Der er næsten ingen, som har forstået de enorme læringsmæssige og pædagogiske muligheder, som teknologien kan give os. Tilgangen skal ikke være, at vi gør det, fordi det er billigere, men fordi vi kan gøre det bedre for eleverne,” siger Anders Raastrup Kristensen. ■

Vi skal turde sige til lærerne:
Det her forløb er godt nok.

REKTORFORMAND:

VI SKAL ARBEJDE MED LÆRERNES AMBITIONSNIVEAU

Flere opgaver skal løses på den samme tid, og det går ud over lærernes forberedelse. Men den gode løsning kommer ikke i morgen, for landets gymnasier er inde i en uvis forsøgsperiode, som både lærere og ledelse har svært ved at navigere i. Det siger Birgitte Vedersø, formand for Danske Gymnasier.

“Der findes ikke nogen enkel løsning. Virkeligheden er, at vi har færre ressourcer, og rektorerne synes, at det er lige så hæsligt som lærerne,” siger hun.

En rundringning, som Gymnasieskolen har foretaget til tillidsrepræsentanter på 14 tilfældigt udvalgte gymnasiale uddannelser, viser, at de savner handling fra ledelsens side. Mange lærere oplever at stå alene med problemet.

“Jeg ved, at det er et emne, som er meget højt prioriteret på rektorernes dagsordener. Problemet skal løses lokalt i samarbejde mellem ledelse, TR og

lærere. Derfor er det vigtigt, at ledelsen er lydhør over for medarbejderne. Og omvendt at lærerne kommer til ledelsen, så vi sammen kan skabe en dialog om fælles løsninger,” siger Birgitte Vedersø.

Svært kompromis

Ifølge Birgitte Vedersø er skolerne inde i en forsøgsperiode, hvor hver enkelt skole kæmper med at finde nye redskaber til at spare tid.

Men det er svært. For dygtige, engagerede gymnasielærere har jo ikke lyst til at gå på kompromis med kvaliteten, og derfor arbejder nogle lærere alt for meget, siger hun.

“Her skal vi som ledelse sige, at ‘nok er nok’. Det er en ledelsesmæssig pligt at gå ind og arbejde med ambitionsniveauet. Vi skal turde sige til lærerne: Det her forløb er godt nok,” siger Birgitte Vedersø.

På hendes egen skole, Gefion Gymnasium, har de startet et

samarbejde med Gyldendal for at kunne bruge forlagets undervisningsmateriale og læringsportaler til hvert fag. Det er et forsøg på at lette forberedelsen for den enkelte lærer.

Derudover nævner hun grundforløbet på stx, som også er blevet et fælles forløb. Her opstår dog en anden knast: Mange lærere oplever, at de mister ejerskab over undervisningen ved de fælles forløb.

“Jeg kan godt forstå, at lærerne ikke føler, at de har føling med et forløb, som de ikke selv har bygget op. Og det er frustrerende. Problemet er, at vi ikke har så frygtelig mange andre redskaber at gøre brug af,” siger Birgitte Vedersø. ■

KORT OM LØN & ANSÆT- TELSE

g LÆS MERE PÅ
GYMNASIESKOLEN.DK

FLERE LÆRERE MÅ NØJES MED VIKARIATER

På bare et år er andelen af gymnasie-lærere, der får tidsbegrænsede stillinger, steget fra 60 til 72 procent. Det viser en ny undersøgelse fra Magistrenes A-kasse (MA).

Det er en ærgerlig tendens, mener formanden for GL's stående udvalg for ikke-fastansatte (IFA), Johan Jakobsen.

"Vi ser hellere, at lærere får fastansættelse

i stedet for midlertidige ansættelser, fordi midlertidige ansættelser kan have nogle triste konsekvenser for både den enkelte lærer, eleverne og kollegerne," siger Johan Jakobsen og uddyber:

"For den enkelte lærer er det forbundet med store bekymringer om ens jobsituation. Tidligere var en midlertidig ansættelse et direkte springbræt til en fastansættelse, men sådan er det slet ikke længere. Nu ser vi, at lærere ryger fra den ene midlertidige ansættelse til den anden. Det gør det svært for den enkelte lærer at vide, hvor i landet han/hun kan slå sig ned."

gymnasieskolen.dk

” PLUSTID TAGER BRØDET UD AF MUNDEN PÅ VORES KOLLEGER OG UNDERKENDER VORES RET TIL MERARBEJDSBETALING

Fra debatindlæg af Helene Caprani, medlem af GL's hovedbestyrelse, og Johan Jakobsen, formand for GL's udvalg for ikke-fastansatte.

gymnasieskolen.dk

SÅ MEGET STIGER LØNNEN FOR GYMNASIELÆRERNE

Gymnasielærere stiger lidt mere i løn over de næste tre år, end det så ud til, inden årets overenskomstforhandlinger begyndte.

Med den nye overenskomst er der aftalt en lønramme på 8,1 procent over de næste tre år. Det betyder dog ikke, at man bare kan sætte sig ned med sin lomme-regner og lægge 8,1 procent oven i sin løn for at se, hvad der står på lønsedlen om tre år.

I første omgang kan gymnasielærere regne med generelle lønstigninger på 5,6 procent over de næste tre år. Derudover er det en forventning, at den såkaldte reguleringsordning vil betyde et løft på 0,47 procent over tre år - og de 0,33 procent bliver allerede udmøntet med tilbagevirkende kraft fra 1. april i år. Reguleringsordningen, som afløser det såkaldte privatlønsværn fra overenskomsten i 2015, betyder, at lønstigninger i det offentlige

nogenlunde følger det private arbejdsmarked - og derfor kan gå både op og ned.

GL og gymnasieskolen.dk har opstillet eksempler på, hvad to gymnasielærere tjener om tre år - se dem på gymnasieskolen.dk.

gymnasieskolen.dk

5. JULI
ANSØGNINGSFRIST
KL. 12.00

SKAL DINE ELEVER HAVE EN FREMTIDSSIKRET UDDANNELSE?

På bacheloruddannelsen i Softwareudvikling lærer man at designe og programmere software til fremtidens teknologiske løsninger. Man kommer til at arbejde med kommunikation, formidling og forretning. Tilsammen giver det forudsætninger for at udvikle og designe it-løsninger og samtidig rådgive virksomheder eller organisationer om, hvordan de kan tage en løsning i brug.

Det er kreativt at skabe softwareløsninger. Er man samtidig dygtig til matematik, kan man

også blive en dygtig softwareudvikler. Det kræver ikke nogen erfaring med programmering at studere Softwareudvikling. Man lærer det på studiet. Det eneste, det kræver, er lyst til at lære et nyt sprog – for at lære at programmere er lidt ligesom at lære et nyt sprog.

IT-Universitetet har et aktivt og levende studiemiljø, hvor de studerende har rig mulighed for at engagere sig i tværfaglige og sociale aktiviteter. De har også gode muligheder for at læse i udlandet, hvis de ønsker en international profil.

Læs mere på **ITU.DK**

FÆRDIG

Lena Clausen Andreasen var en af de første IB-studenter fra EUC Syd i Sønderborg i år. Nu vil hun arbejde i et halvt år og så i militæret. Efter sabbatåret er det hendes plan at studere i udlandet – lige nu har hun Holland i tankerne.

Sværere for nyuddannede at få job

De seneste års besparelser har gjort det rigtig svært for nyuddannede at få job som gymnasielærere. Det svækker skolerne på den lange bane, mener både rektorer og GL.

105 Så stort er faldet i antallet af lærere, der er indstillet til prøven i teoretisk pædagogikum, på bare et år. Det er et fald på 15 procent, fra 700 til 595.

Når færre lærere tager pædagogikum, så skyldes det efter alt at dømme, at der generelt ansættes færre nyuddannede lærere. Det peger flere aktører i sektoren på.

“Det er helt sikkert blevet sværere at få job som nyuddannet, end det var tidligere. Det er der ingen tvivl om. Besparelserne har betydet, at der er kommet en del lærere ud på markedet, som er blevet afskediget på andre skoler. Når der så skal ansættes nye, så kigger skolerne selvfølgelig på, om kandidaterne er erfarne eller nyuddannede, for de erfarne kan hurtigere levere,” siger Birgitte Vedersø, der er formand for Danske Gym-

nasier og til daglig er rektor på Gefion Gymnasium i København.

Mange ansøgere

Hendes vurdering deles af Stine Gørup Sørensen fra GL's udvalg for ikke-fastansatte (IFA).

“Det er meget aktuelt i øjeblikket, hvor det ikke er usædvanligt med både 300 og 500 ansøgere til én stilling. Det er ikke blevet nemmere, hverken som vikar eller nyuddannet, at komme i betragtning. Der er færre stillinger og flere ansøgere, så det er sværere at blive lagt mærke til og komme til samtale. Der er en øget konkurrence, og det skyldes toprocentsbesparelserne,” siger hun.

Samtidig betyder de seneste års fyringer altså, at mange erfarne lærere er med i opløbet om de få ledige stillinger.

“Vi kan se, at ud over de nyuddannede og dem, der måske har et par års erfaring

som vikar, så er der også mange tidligere fastansatte, der indgår i konkurrencen. Vi får tilbagemeldinger fra gymnasier, hvor der er op mod 100 ansøgere med pædagogikum til ét job. Det er meget svært som nyuddannet at konkurrere med nogle, der har meget specifik erhvervs erfaring og det gyldne pædagogikum. Det kan betyde rigtig meget i udvælgelsesprocessen, fordi skolerne kan se pædagogikum som en udgift,” siger Stine Gørup Sørensen.

Problem for skolerne

Danske Gymnasiers formand mener, at udviklingen er usund for skolerne.

“Det er ikke kun et kæmpe problem for de nyuddannede, men også for skolerne. Det er sundt med jævnlig udskiftning og en sammensat aldersprofil i lærerkollegiet. Samtidig er pædagogikum ikke kun en læring for læreren, men også

”

Det er ikke kun et kæmpe problem for de nyuddannede, men også for skolerne.

Birgitte Vedersø, formand, Danske Gymnasier

Det er ikke usædvanligt med både 300 og 500 ansøgere til én stilling.

Stine Gørup Sørensen,
GL's udvalg for ikke-fastansatte

for vejlederen og skolen som helhed,” siger Birgitte Vedersø.

Stine Gørup Sørensen påpeger også den langsigtede risiko:

“Med færre stillinger risikerer vi at miste en generation af gymnasielærere. Det vil give

huller senere hen. Der kommer ikke et naturligt flow på lærerværelserne og i de forskellige faggrupper, og det er en masse fantastiske lærere, der går tabt,” siger hun.

Smaller opslag

Stine Gørup Sørensen oplever også, at skolerne jagter nogle mere snævre profiler end tidligere.

“Der er en tendens til, at det er meget smalle stillingsopslag. Man har skærpet, hvad man søger, for eksempel at en dansklærer skal have kombination med et specifikt fag. Tidligere søgte skolerne mange fag fordelt på flere stillinger, og de er nu meget specifikke med, hvilke fag de mangler at få dækket. Det gør det sværere at komme i betragtning,” siger hun.

Det er Birgitte Vedersø enig i, men med et forbehold:

“Når der er flere ansøgere, så kan man stille mere specifikke krav. Men det er en vigtig pointe, at der er stor forskel fra landsdel til landsdel. I København er det jo næsten udelukkende lærere med pædagogikum, der bliver ansat.”

Spørger man Birgitte Vedersø, er det ikke sikkert, at de nyuddannede også fremover vil have svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

“For det første er der jo en stor generation på vej på pension. Derudover handler det meget om politik. Hvis besparelserne tages af bordet, og noget kunne tyde på, at nogle af politikerne er ved at være møre, så ser tingene anderledes ud. Til gengæld er det svært at gøre noget ved den demografiske udvikling, hvor der i nogle dele af landet simpelthen er færre unge og dermed færre elever. Den udvikling vender ikke lige med det samme,” siger hun.

Stx og hf sækker bagud

Anne Vibeke Vennerstrøm, der er uddannelseschef for teoretisk pædagogikum på Syddansk Universitet, fortæller, at tilstrømningen er forandret.

“For få år siden var mange kandidater på pædagogikum helt nyansatte og havde aldrig undervist før. Nu sender skolerne i stedet årsvikarer, der måske har været på skolen et par år og så er blevet fastansat. Der er mange flere af vores kandidater, der har undervisningserfaring nu,” siger hun og bekræfter dermed tendensen.

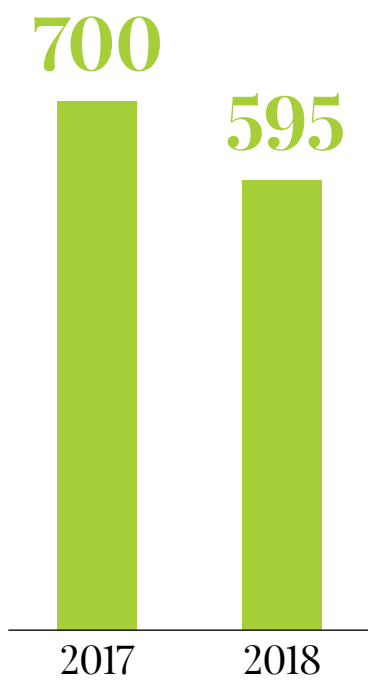
Samtidig tyder det på, at det især er på stx og hf, at det er blevet sværere at få job som nyuddannet, fortæller Anne Vibeke Vennerstrøm.

“Tidligere har det hovedsageligt været stx og hf, der sendte lærerne i pædagogikum, mens hhx og htx først er kommet rigtigt med de senere år. Men nu kan vi se, at fordelingen har ændret sig, så erhvervsgymnasierne faktisk står for næsten halvdelen af lærerne på pædagogikum, hvilket betyder, at faldet altså er mest markant for stx og hf,” siger hun.

I forhold til den geografiske og demografiske udvikling udpeger hun hovedstaden og Nordjylland som de steder, hvor færre nu sendes i pædagogikum.

“Der er ingen tvivl om, at det er lettere at få pædagogikum i Esbjerg end i København. I Midt- og Vestjylland er der ikke ændret markant i antallet af kandidater, mens antallet i Nordjylland og København er faldet,” siger Anne Vibeke Vennerstrøm. ■

FÆRRE LÆRERE FÅR PÆDAGOGIKUM

Antallet af lærere, der er blevet indstillet til eksamen i teoretisk pædagogikum, er på bare et år faldet med 15 procent.

Drømmen om en job-samtale

Lige om lidt er Britt Charlotte Eriksen færdig på danskstudiet. Hun har drømt om at blive gymnasielærer de seneste fem år, men det er lettere sagt end gjort. De første afslag er allerede tikket ind.

“**T**ak for din ansøgning vedrørende de ledige stillinger. Desværre må jeg meddele, at stillingen er besat til anden side. Vi ønsker dig held og lykke i din videre jobsøgning.”

Mailen tikker ind på Britt Charlotte Eriksens telefon, få øjeblikke efter at vi er færdige med interviewet, og understreger hendes pointe: Det er svært at få job, når man ikke har erfaring som gymnasielærer.

Britt Charlotte Eriksen er 27 år gammel og er ved at lægge sidste hånd på sit speciale i dansk på Københavns Universitet. Ved siden af dansk, der er hendes hovedfag, har hun geografi som sidefag. Det valgte hun, blandt andet fordi det blev udbudt som en samlet gymnasielærerpakke.

Hun vidste fra start, at hun gerne ville være gymnasielærer.

Britt Charlotte Eriksen begyndte at søge job i april, da hun var kommet godt i gang med specialet, der handler om J.P. Jacobsen og natursynet i hovedværket Fru Marie Grubbe. Indtil videre har hun søgt otte stillinger. To har givet afslag, de sidste seks har slet ikke svaret.

“En af dem, der har svaret, er Gefion Gymnasium. De skulle have besat en række stillinger, og det er et sted, jeg har hørt meget godt om, så det var selvfølgelig spændende. Jeg sendte en ansøgning og fik en e-mail tilbage om, at de havde fået 800 ansøgninger. Så kunne jeg godt regne ud, at jeg nok ikke kom i betragtning,” siger Britt Charlotte Eriksen.

Hun søger dog ikke kun i hovedstaden.

“Jeg har søgt rundtom på hele Sjælland. Jeg vil helst arbejde på Sjælland, men jeg kunne også sagtens pendle til Fyn eller Lolland-Falster.”

Det bliver svært

Afslagene har ikke slået hende ud af kurs, men hendes tidligere optimisme er blevet noget mere stilfærdig.

“Nogle gange kan man godt få en følelse af håbløshed. Jeg er i hvert fald begyndt at tænke, at det nok bliver svært at få et job som gymnasielærer,” siger Britt Charlotte Eriksen.

Den samme oplevelse har mange af vennerne fra danskstudiet.

“Når jeg taler med folk uden for sektoren, så er de meget forhåbningsfulde på mine

vegne: ‘Du har en god fagkombination og undervisningserfaring fra sprogskolen’, men mine venner fra danskstudiet, der også søger job som gymnasielærer, er meget mere pessimistiske. De får jo også afslag. Vi kan godt regne ud, at toprocentsbesparelserne betyder, at der bliver ansat færre lærere.”

For Britt Charlotte Eriksen betyder det, at hendes fremtid ikke nødvendigvis ligger på gymnasiet.

“Jeg har besluttet mig for at begynde at søge bredere. En veninde har lige fået job på en folkeskole, og det overvejer jeg også at prøve. Jeg har ikke så meget lyst til at være arbejdsløs,” konstaterer hun.

Selvom Britt Charlotte Eriksen er ærgerlig over situationen, så forstår hun godt, at blandt andet økonomien spiller ind.

“Helt grundlæggende så tror jeg, at skolerne gerne vil ansætte de nyuddannede, for vi kommer med masser af ny energi og nye tanker. Men når man som rektor får så mange ansøgninger, kan jeg godt forstå, at det spiller ind, om ansøgeren har erfaring og pædagogikum eller ej. Der er jo også et økonomisk aspekt,” siger hun.

Derfor er hun glad for, at hun har valgt sin studieretning af de rigtige årsager.

“Der er nok en del, der vælger uddannelsen, fordi gymnasielærer føles som et sikkert valg, hvor man godt kan få job, i modsætning til hvis man for eksempel drømmer om at blive forlægger. Men nu har det vist sig, at det slet ikke er en sikker vej. Det bekræfter mig i, at det er åndssvagt at vælge en uddannelse alene ud fra jobsikkerhed, for der er mange ting, der kan ændre sig.” ■

Sagatid.dk

Lærings- og oplevelsessite
om islændingesagaer
og ny nordisk litteratur

Redaktion: Annette Lassen, Merete Stenum Nielsen, Henrik Poulsen

MØD OS PÅ
facebook

*Find Gymnasieskolen og Gymnasieskolernes
Lærerforening på Facebook på den fælles
side Gymnasielærer.*

Et særligt skoleår går på hæld

Ved skoleårets start skulle en ny reform implementeres. Et kortere grundforløb har givet nogle lærere en skæv arbejdsbelastning, og især på hf har reformen givet store forandringer med meget skæve arbejdsbelastninger til følge. Reformen er blevet implementeret i en tid med nedskæringer, og der kom ingen ekstra ressourcer til at hjælpe reformen på vej. Den politiske intention var at styrke fagligheden, men der er blevet mindre tid til det skriftlige arbejde, og den enkelte lærer får mindre og mindre tid til at forberede undervisningen. For mange lærere er det netop forberedelsen med at tilpasse undervisningen, så den passer til forudsætningerne og behovene i den enkelte klasse, som tager tid. Med flere hold og flere øvrige opgaver er det ved at være en saga blot at levere den tilpassede undervisning, som sikrer synergi mellem fagene, og som skaber udfordringer for alle elever. Det er naivt, hvis politikerne med den ene hånd ønsker at skabe højere faglighed og bedre kvalitet, mens de med den anden hånd fjerner ressourcerne.

Det glæder mig, at der nu er et politisk flertal i Folketinget, som vil stoppe nedskæringerne på uddannelsen. Jeg håber, at det ikke blot er et tomt valglofte, men en intention, som partierne vil presse på for at få gjort til virkelighed ved forhandlingerne af finansloven for 2019.

Dårligt var det nye grundforløb gennemført, før overenskomstforhandlingerne så småt gik i gang. Det blev en barsk opstart med snak om løngab og usikkerhed om frokostpausen. Og mens vi tændte julelysene, kom der en melding om, at lønnen skulle decentraliseres og individualiseres. Derfor måtte vi hen over juleferien høre medlemmerne om, hvorvidt de

ønskede sig, at lønnen blev mere decentral – om de ville føle sig bedre motiveret, hvis de selv forhandlede deres løn. Svaret var så entydigt, som det kunne blive. Gymnasielærere og -ledere ønskede sig hverken, at en øget del af lønnen blev decentraliseret, eller at lønnen blev individualiseret. Der var enighed om, at det ikke nødvendigvis var den dygtigste lærer, der også var den mest habile lønforhandler, så nej tak fra gymnasielærerne. Det var først i de absolut sidste timer af forhandlingerne i Forligsinstitutionen, at lønprojektet blev taget af bordet. Til gengæld blev det til en rimelig lønstigning, en sikring af frokostpausen med videre.

Det, mange gymnasielærere ønskede sig mest, var forbedringer på arbejdstiden; særligt en mere jævn arbejdsbelastning og åbenhed i planlægningen. Men det blev desværre ikke en del af forhandlingsresultatet. Til gengæld er der ikke noget i overenskomsten, der forhindrer, at man på den enkelte skole arbejder med at sikre den enkelte lærer en mere jævn fordeling af arbejdet hen over året. Tilsvarende er der intet, der forhindrer, at lederne giver indsigt i planlægningen, så det bliver mere overskueligt for den enkelte lærer. Vi har i hovedbestyrelsen været i dialog med lederforeningerne om at skabe bedre rammer om lærernes arbejde, og jeg forventer, at vi efter sommerferien vil fortsætte den gode dialog.

Tak til alle jer, der deltog i afstemningen om OK18 og stod skulder ved skulder. GL havde en flot stemmeprocent på 75,9, og 92,8 procent stemte ja. Tak for den store opbakning!

Jeg vil med disse ord ønske alle en rigtig god sommer. Forhåbentlig bliver resten af sommeren lige så solrig, som den er begyndt.

GL's formand
Annette Nordstrøm Hansen

NYE BØGER TIL GYMNASIERNE

Køb bøgerne på webshop.praxis.dk

20 % SKOLERABAT

FYSIKBOGEN

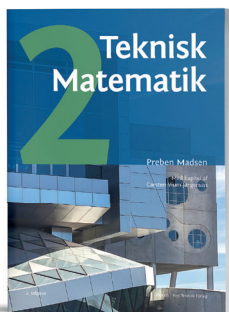
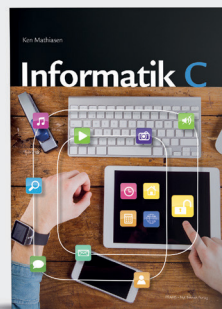
Fysikbogen giver en systematisk fremstilling af fysikfagets teoretiske grundlag, samtidig med at koblingen til matematikken tages meget alvorligt. Mellemregninger og argumenter er medtaget i teksten for at tydeliggøre den rolle, matematik spiller i fysik.

Forfatterne har valgt at starte med kinematik, hvor den matematiske formulering af fysikken sker ved hjælp af lineære sammenhænge. På den måde bliver det nemmere for eleverne at forstå begreberne.

INFORMATIK C

Informatik C og det tilhørende værktøjshæfte giver en grundig indføring i teorien bag faget. I bogen er der forslag til opbygning af obligatorisk elevlogbog. Der anvendes worked examples og computational thinking, hvor eleven typisk skal arbejde videre med (eller ændre) en stillet opgave.

Informatik C bog og værktøjshæfte kan købes hver for sig eller samlet.

TEKNISK MATEMATIK 1, 2 OG 3

Teknisk Matematik-serien matcher gymnasie-reformen og dermed den nye bekendtgørelse. Bøgerne giver eleverne et dynamisk, inspirerende og letlæseligt materiale, der gør eleverne til aktive medspillere. Regler, beviser, eksempler og praktiske opgaver er sammensat i en pædagogisk logisk rækkefølge, der bidrager til en god indlæring.

Se flere bøger til de gymnasiale uddannelser i vores katalog på praxis.dk/katalog og i webshoppen på webshop.praxis.dk

Du kan også bestille et vurderingseksemplar på webshop.praxis.dk/bestil-vurderingseksemplar/

Den enkelte lærer får mulighed for at stille skarpt på sin egen undervisning og udvikle den i samarbejde med kolleger.

“DET ER LÆRERNE, DER SELV SKABER FORANDRINGEN”

Kollegial supervision styrker den enkelte lærers selvtillid og arbejdsglæde. Men det kan også give et stærkt læringsfællesskab på skolen, siger Lene Tortzen Bager. Hun har 15 års erfaring med metoden og ser den som en løsning på flere af gymnasiets udfordringer.

Hun har set metoden virke gang på gang. Hun har oplevet, hvordan gymnasielærere er gået fra skepsis til begejstring og set dem blive gladere undervisere med mere selvtillid, nysgerrighed og mod til at eksperimentere.

I de sidste fem år har Lene Tortzen Bager hjulpet 30-40 gymnasier i gang med kollegial supervision og har dermed fået lærere til at tale sammen om deres undervisning og rykke den et nyt sted hen.

”Erfaringerne er meget positive. Lærerne føler sig enormt inspireret af at se hinandens undervisning, og de oplever, at det har styrket kulturen på skolen. Man har lært hinanden bedre at kende, og nye relationer er opstået,” siger Lene Tortzen Bager.

Hun er selvstændig konsulent og aktuel med bogen Kollegial supervision i gymnasiet – kompetencer til en styrket læringskultur. Her beskriver hun blandt andet, hvordan man kommer i gang med metoden, hvordan man håndterer bump på vejen, og hvordan arbejdet i sidste ende kan føre til en styrket læringskultur.

Metodens helt store styrke er ifølge Lene Tortzen Bager, at det er lærerne selv, der skaber forandringen, og at udviklingen af undervisningen sker med udgangspunkt i den konkrete hverdag.

”Den enkelte lærer får mulighed for at stille skarpt på sin egen undervisning og udvikle den i samarbejde med kolleger. Der bliver skabt et fællesskab, hvor man lærer af hinanden,” siger hun og fortsætter:

”Når man får lov til at reflektere over det, man gør i praksis, så får man åbnet sin opfattelse af, hvad det er, man egentlig kan. Det får mange lærere til at føle sig kompetente og mere sikre, og mange får samtidig øje på nye muligheder. Det vækker en kreativitet.”

På de fleste skoler arbejder hun med ledelsen og hele lærerkollegiet. Det er sådan, hun foretrækker det.

”Det er bedst, hvis det ikke er et ildsjælsprojekt, men en arbejdsform, som skolen som helhed arbejder med,” siger Lene Tortzen Bager og fortsætter:

”Så kan man få kittet metoden sammen med det kvalitetsarbejde, som skolen ellers har fokus på.”

Ægte dilemmaer

Kort fortalt er kollegial supervision en systematisk metode til dialog og refleksion om undervisningen.

Konkret grupperer lærerne sig tre og tre og skiftes til at være henholdsvis fokusperson, supervisor og mediator. Fokuspersonens undervisning observeres af de to andre, og efterfølgende taler man om det, der er forgået i klasserummet. Det er kun supervisoren, der skal stille spørgsmål, mens mediatoren skal gribe ind, hvis noget falder uden for rammerne, og give feedback på samtalen.

Samtalen varer cirka 45 minutter, tager udgangspunkt i det, der er sket i undervisningen, og har ét fokuspunkt. Det er altid fokuspersonen, der vælger fokuspunktet.

OM

LENE TORTZEN BAGER

- Født i 1963.
- Cand. mag. i æstetik og kultur fra Aarhus Universitet i 1991.
- Ph.d. i æstetik og kultur fra Aarhus Universitet i 1997.
- Er i dag selvstændig konsulent.
- Har tidligere været lektor ved henholdsvis Æstetik og Kultur og Center for Undervisningsudvikling på Aarhus Universitet.
- Har udgivet flere bøger, blandt andet Kollegial supervision på universitetet og Kollegial supervision i gymnasiet - kompetencer til en styrket læringskultur, der netop er udkommet.

➤ Nogle af de typiske emner er klasseledelse, dialogen med eleverne og differentieret undervisning, fortæller Lene Tortzen Bager.

”Det er ægte dilemmaer, man aldrig bliver færdig med at tænke over, og som fylder ved siden af det faglige i hver eneste lektion. Og det kan slide dig op som lærer, fordi du ikke kan mærke, om du er kommet i mål. Derfor er det så vigtigt at få talt om de ting, så man får følelsen af, at det er okay, det, man gør.”

Frirum til at reflektere

Det er afgørende, at man holder fast i metodens rammer og roller. Det kan være rigtig svært i starten, men det er det, der gør en forskel, fastslår Lene Tortzen Bager.

”Når lærerne har prøvet det, kan de godt se det,” siger hun.

Det er hendes erfaring, at de især synes, det er svært at overholde reglen om, at man kun må spørge om ting, som fokuspersonen selv har bragt på banen.

”Filosofien er, at du selv har alle de svar, du skal bruge, du skal bare have lov til at tænke over, hvad det er, du gør, og hvor du gerne vil hen. Kunsten er at bruge alt det, fokuspersonen siger, til at spørge videre ud fra. Men det kan være svært, for typisk vil vi gerne bringe vores egen dagsorden i spil og helst også komme med løsningsforslag,” forklarer hun.

Når lærerne er blevet dus med metoden, fremhæver mange samtalen som et frirum i en travl hverdag, hvor der netop er tid til at tænke sig om, og hvor kolleger bare lytter, understreger Lene Tortzen Bager.

”Det er enormt tillidsopbyggende at vise sin sårbarhed ved at lade kolleger lytte til ens tanker,” siger hun.

Bedre kollegialt klima

Stort set alle de lærere og skoler, hun har hjulpet i gang, har haft lyst til at fortsætte arbejdet med kollegial supervision. Men samarbejdet er som regel startet med en vis skepsis fra lærernes side, fortæller Lene Tortzen Bager.

”Rigtig mange lærere har udviklet sig alene med deres klasse, så i starten kan de føle, at de blotter sig ved at lukke kolleger ind i undervisningen,” siger hun.

”Men de finder ud af, at det giver et bedre kollegialt klima, når døren til undervisningsrummet åbnes. Det problem, man troede, man var den eneste, der stod med, kæmper kollegerne også med.”

Det kan også vække modstand, at lærerne blandes på kryds og tværs af fagene, så en kemilærer for eksempel sidder i gruppe med en dansklærer og en idrætslærer.

”En del siger: Hvordan skal jeg så få noget ud af det? Jeg vil gerne have noget feedback!

Det er enormt tillidsopbyggende at vise sin sårbarhed.

Men igen, hensigten er ikke at få en vurdering fra en kollega, men derimod at få frirummet til selv at kunne reflektere. Man skal ikke bidrage til en kollegas undervisning. Man skal bidrage til en kollegas refleksion om egen undervisning, og det gør man med gode spørgsmål, der følger med den andens tankegang.”

Styrker læringskultur

Lene Tortzen Bager har i alt 15 års erfaring med kollegial supervision. I sit tidligere job som lektor på Center for Undervisningsudvikling ved Aarhus Universitet var hun involveret i pædagogiske forløb om kollegial supervision for universitetets undervisere og siden i efteruddannelsesforløb for gymnasielærere.

Hun ser kollegial supervision som en løsning på flere af de aktuelle udfordringer, som landets gymnasier står med – herunder den nye reform.

”Forberedelse af fælles grundforløb, flerfaglige forløb, projektopgaver, karrierelæring og mange andre opgaver gør, at gensidig læring og et tæt fagligt samarbejde mellem lærerne og mellem lærere og ledelse er nødvendigt i dag,” siger Lene Tortzen Bager.

Kollegial supervision kan styrke den enkelte lærers kompetencer, men det er i lige så høj grad en metode, der giver kompeten-

cer til fælles dialog og refleksion og dermed til at udvikle en skoles læringskultur som helhed, mener hun.

”Jeg ser kollegial supervision som et middel til at skabe et professionelt læringsfællesskab og dermed løfte kvaliteten af undervisningen og arbejdsklimaet. Vil man gerne have en mere samarbejdende kultur, så skal man arbejde på nogle måder, der gør en dygtigere til det, og så er man der jo lige pludselig,” siger Lene Tortzen Bager.

Nyt fokus

Kollegial supervision er ikke noget nyt begreb i gymnasieverdenen. Metoden blev brugt en del i slutningen af 1980’erne og starten af 1990’erne, men gled siden lidt ud. Nok fordi ledelserne ikke gik tilstrækkeligt ind i det, men lod det være lærernes projekt, vurderer Lene Tortzen Bager.

I dag, hvor metoden har gjort comeback på mange skoler, er det anderledes.

”Nu er det meget mere orienteret mod skolen. Det handler stadig om den enkelte lærers udvikling, men også om at skabe en skole, hvor der er undervisning af høj kvalitet og et godt arbejdsmiljø,” siger Lene Tortzen Bager og fortsætter:

”De ledelser, der arbejder med kollegial supervision i dag, er de ledelser, der ønsker en skolekultur båret af et fællesskab omkring undervisningen.”

Nogle skoler har hun arbejdet sammen med i fem-seks år. Her er kollegial supervision blevet en del af den måde, skolerne går til deres kvalitetsudviklingsopgaver på generelt.

Hun har også arbejdet med en skole, der har brugt en variation af metodens samtale til at arbejde videre med resultaterne fra en måling af skolens professionelle kapital. Det er en oplagt idé, synes hun.

”Har målingen for eksempel vist, at der blandt lærerne er en opfattelse af, at ledelsen ikke er tilstrækkelig imødekommende, kan man sammen afdække, hvilke forståelser og behov, der er væsentligst at prioritere og måske få skabt et nyt og fælles udgangspunkt.”

Hun er godt klar over, at nedskæringerne på landets gymnasier presser lærerne og ledelserne, og at det kan være svært at få tid til kollegial supervision. Men prisen for at lade være kan være høj, vurderer hun.

”Jeg tror, det er nødvendigt at prioritere den slags arbejde. Ellers er der risiko for endnu flere stress-sygemeldinger. Kollegial supervision giver præcis det, vi ved, der er vigtigt for at trives: en følelse af at være kompetent og en del af et stærkt kollegialt fællesskab,” siger Lene Tortzen Bager. ■

KULTUR- HELIKOPTEREN

VIL DU OGSÅ GERNE HAVE FINGEREN PÅ PULSEN I FORHOLD TIL NY KUNST OG KULTUR?

Så læs med her, hvor kulturskribent og musik-anmelder ved Dagbladet Information **Emil Eggert Scherrebeck** fremover vil anbefale nye film, tv-serier, plader, podcast og bøger – særligt målrettet mod gymnasielærere.

”Begge mine forældre er gymnasielærere, og jeg anbefaler dem ofte nye kulturprodukter, som de kan bruge i deres undervisning, eller som de måske ligefrem kan bruge som indgange til bedre at forstå deres elever,” fortæller han.

DYSTER OVERGREBSSERIE 1: – THE HANDMAID'S TALE (ANDEN SÆSON)

Det er ikke synderlig behageligt at se HBO-serien *The Handmaid's Tale*. Men det er samtidig en farligt god tv-serie, så der er altså ingen vej udenom: Vi skal tilbage til den totalitære stat Gilead, hvor en fanatisk, kristen oprørsgruppe har taget magten over en del af USA.

På grund af forurening er de fleste kvinder i det tidligere amerikanske samfund blevet infertile, og ifølge den nye samfundsorden skal de få fødedygtige kvinder i staten tjene som rettighedsløse avlsmaskiner for den herskende klasse.

June (spillet af Elizabeth Moss), er en såkaldt handmaid. Hun tjener for det højtrangerende par hr. og fru Waterford, der kalder hende Offred, og hun er i overensstemmelse med statens love blevet gravid, som følge af at hun til en fast månedlig ceremoni bliver voldtaget af herren i huset, hr. Waterford. I øvrigt imens hun bliver holdt fast af fru Waterford.

June har dog ikke tænkt sig at lade sine undertrykkere overtage sit kommende barn. Og hun har enkelte allierede. Så hvem ved, måske er det i anden sæson, at det lykkes hende at flygte.

Hvis du bliver hooked, bør du også se *Westworld*, som jeg anbefaler herunder.

Hvis du ikke bliver hooked, kan du i stedet kaste dig over den norske serie *Blank*, der kører på NRK og DR.

DYSTER OVERGREBSSERIE 2: – WESTWORLD (ANDEN SÆSON)

Selvom der er rødt støv i gaderne, knivskarpe cowboyhatte af mørkt læder og masser af løse seksløbere, er *Westworld* ikke nogen helt almindelig western-serie. Landskabet, som historierne udspiller sig i, er nemlig blot en stor, indrammet forlystelsespark, mens indbyggerne i parken er højt avancerede robotter, der tjener som værter. Og gæsterne, ja, de er rige eventurister, der er kommet for at myrde, drikke og hore. Helt uden konsekvenser. For mens de besøgende kan plukke lige så mange værter, de vil, kan de programmerede indbyggere ikke dræbe gæsterne. Ikke i udgangspunktet i hvert fald.

Men hvor første sæson af HBO's *Westworld* skildrede det ene overgreb imod værterne efter det andet, vender det hele på en tallerken i anden sæson, der kører på HBO Nordic netop nu.

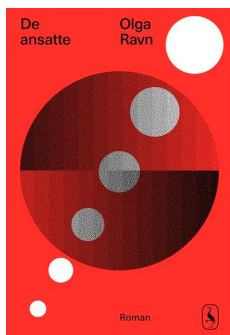
Westworld er dog ikke kun blodig. Serien rummer også nogle grundige og ret komplekse refleksioner over, hvad det vil sige at leve sammen med kunstig intelligens (af den allermest avancerede slags). Så det er et oplagt sted at starte, hvis man vil tale om fremtidige, overmenneskelige livsformer og om, hvad der egentlig gør et menneske menneskeligt.

Hvis du bliver hooked, så se også science

fiction-serien *Black Mirror*, der ligger på Netflix.

Hvis du ikke bliver hooked, så overvej i stedet at tage fat på Netflix-serien *Arrested Development*, der netop nu kører på femte sæson.

DYSTER SCI-FI: – DE ANSATTE AF OLGA RAVN

Man skulle næsten tro, at Olga Ravns nye, konceptuelle sci-fi-roman, *De ansatte*, var skrevet i en slags dialog med *Westworld*. I hvert fald går mange af de samme problemstillinger igen, og også her undersøges grænserne for det menneskelige.

Romanen, som på omslaget bliver defineret som "en arbejdspladsroman fra det 22. århundrede", er stykket sammen af såkaldte vidneudsagn, hvori medarbejderne på rumskibet "det sekstusinde skib" fortæller om deres oplevelser med at være på skibet.

Medarbejderne er både mennesker og menneskelignende skabninger: "Dem, der er født, og dem, der er skabt. Dem, der skal dø, og dem, der ikke skal. Dem, der skal forgå, og dem, der ikke skal forgå," som der står i "Vidneudsagn 057".

Men ofte er det svært at skelne dem fra hinanden: Hvor de kunstige mennesker er skabt til at efterligne menneskene, er menneskene i høj grad også kommet til at ligne disse maskiner. Ikke mindst fordi, at alle på skibet er der for at være så produktive som muligt. Og fordi at det, der gjorde menneskene menneskelige, dermed efterhånden hører fortiden til.

På den måde spejler *De ansatte* – som vellykket science fiction har for vane – måske tilbage på de generationer, der vokser op med fremdriftsreformer og konstante krav om vækst. Det kunne være, det ville være en god idé, at læse den sammen med netop de generationer.

Hvis du bliver hooked, skal du også læse Theis Ørntofts *Solar*, som jeg anbefalede i forrige udgave af *Kulturhelikopteren*.

Hvis du ikke bliver hooked, kan du i stedet læse Helle Helles nye roman *de*.

Jens Peter Jensen

Sprogets værktøj

– En arbejdsbog til sprog og sproglig analyse

Books on Demand GmbH, København 2017, 288 sider
ISBN: 978-87-7188-754-9 (papirudgave), 239 kr.
ISBN: 978-87-7188-113-4 (e-bog), 79 kr.

"Sprogets værktøj" præsenterer i 26 kapitler mange emner, der er relevante for et fagligt funderet og interessant arbejde med sprogets grundlæggende mekanismer i almen sprogforståelse, dansk og latin. Bogen forsøger at gennemgå de sproglige fænomener, som er nødvendige for at forstå de relationer i en tekst, der skaber sammenhæng og stil i fremstillingen.

Hvert kapitel indledes med nogle tanke- og interessevækkende spørgsmål og afsluttes ligeledes med en række spørgsmål i tilknytning til det gennemgåede emne for at styrke indlæringen. Dernæst følger en gennemgang af de anvendte fremmedord fra latin og græsk, hvis betydning klarlægges ud fra ordets bestanddele.

Bogen slutter med et intensivt latinkursus, baseret på originale indskrifter og graffiti fra Rom og Pompeji.

GL's sekretariat svarer hver dag på spørgsmål fra medlemmerne. Gymnasieskolen bringer fremover nogle af de spørgsmål, der har en bred relevans og interesse for medlemmerne.

Hemmelige møder

Jeg er interesseret i, hvad der foregår i min skoles bestyrelse. Derfor har jeg spurgt min tillidsrepræsentant, som er medarbejderrepræsentant i bestyrelsen, om hun vil fortælle lidt fra møderne. Hun siger, at hun har fået at vide af bestyrelsesformanden, at hun intet må referere fra møderne. Kan det passe?

Kirstine Bünemann, konsulent i GL, svarer:

Nej, et bestyrelsesmedlem kan ikke blive pålagt at hemmeligholde alt, hvad der bliver behandlet på bestyrelsesmøderne.

Tværtimod har Kammeradvokaten (statens advokat) i et notat til Undervisningsministeriet understreget, at det skal være nødvendigt, før det kan kræves, at oplysninger fra bestyrelsesarbejdet holdes hemmelige. Med andre ord skal der i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret vurdering af, om en given oplysning er fortrolig og dermed omfattet af tavshedspligt. Måske kan det være vanskeligt for din tillidsrepræsentant selv at vurdere, hvornår det er eller ikke er nødvendigt at lade være med at referere oplysninger fra bestyrelsesmøderne. I så fald er hun altid velkommen til at kontakte GL's sekretariat, som sammen med hende vil vurdere, om der er noget, der ikke må fortælles. GL har tavshedspligt på lige fod med tillidsrepræsentanten/bestyrelsesmedlemmet, så hun kan være sikker på, at hun ikke overtræder en eventuel tavshedspligt ved at henvende sig til GL.

Hvilket sidefag?

Jeg føler mig lidt usikker, i forhold til om der i fremtiden vil være timer nok i mine fag. Derfor overvejer jeg at læse et sidefag, der sikrer min beskæftigelse. Hvilket fag kan det bedst betale sig at læse?

Morten Bayer, konsulent i GL, svarer:

Først og fremmest er det meget vanskeligt at lave sikre prognoser om efterspørgslen på lærere i de forskellige gymnasiale fag. Der er mange forskellige forhold, der kan spille ind.

Nedskæringerne og effektiviseringerne i sektoren betyder for eksempel desværre, at man nogle steder ikke ansætter, men derimod er nødsaget til at afskedige fastansatte lærere. Forskellige uddannelsespolitiske beslutninger har jævnligt konsekvenser for fagene – for eksempel er det formodningen, at nogle sprogfag kan blive ramt hårdt af den nye gymnasiereform. Og helt generelt blæser de politiske vinde i retning af at flytte flere elever fra de gymnasiale uddannelser til erhvervsuddannelserne – uden at det dog for alvor er lykkedes de seneste år.

Endelig ved vi, at ungdomsårgangene bliver mindre, samtidig med at en del ældre lærere nærmer sig pensionsalderen. Men spørgsmålet er, hvor man vil kunne mærke de udviklinger mest.

Hvis vi kigger tilbage på de seneste 10-15 år, kan vi dog konstatere, at naturvidenskabelige lærere generelt har været og stadig er efterspurgt – og med indførelsen af obligatorisk matematik på B-niveau for langt de fleste stx-elever kan vi nok også regne med, at der fortsat vil være brug for nye lærere med undervisningskompetence i matematik.

Hvis man er i tvivl om, hvilket fag man vil videreudanne sig til at kunne undervise i, så er det altid en god idé at spørge ledelsen om, hvad den forventer, der bliver brug for på skolen i fremtiden.

skriv

Har du et spørgsmål, som du mener, at andre medlemmer også kan have glæde af at få besvaret, er du velkommen til at sende det til gymnasieskolen@gl.org – så vil GL's konsulenter besvare det.

5%
på din
lønkonto

Stærke fællesskaber - også til din fordel

Siden 1880 har Lån & Spar været en bank for helt almindelige mennesker. I dag er vi også en bank for fællesskaber. Vi er nemlig ejet af mere end 45 organisationer bl.a. GL.

5% er Danmarks højeste rente

Med fællesskabet følger ekstra gode fordele. Som bl.a. 5 % i rente på de første 50.000 kr. på din lønkonto. Det er Danmarks højeste rente og noget ingen andre banker kan matche.

For Lån & Spar er en personlig bank, vi deler med hinanden.

**VIL DU HAVE
5%
PÅ LØNKONTOEN**
Ring: 3378 1979
- eller gå på lsb.dk/gj
og book møde

Sådan får du 5% i rente på din lønkonto

- Du er medlem af GL og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat®Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kredittvurderes ud fra).
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån, skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.
- De 5 % i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen. Der er 0 % på resten.
- Rentesatserne er variable og gælder pr. 1. januar 2018.
- Se vilkårene på lsb.dk/medlemsvilkår.

GL

Lån & Spar har samarbejdet med GL siden 2001. Det får vi alle sammen mere ud af...

lån & spar

din personlige bank

Lån & Spar Bank A/S, Højbro Plads 9-11, 1200 København K, Cvrnr. 13 53 85 30. Forbehold for trykfej.

OM

PER LUND-
RASMUSSEN

Er cand.mag. i fransk og dansk og var lektor på Skanderborg Gymnasium i 1974-2017. Han underviste i fransk på Aarhus Katedralskole i 1970-71.

I 41 år var han skriftlig censor i dansk til hf- og studentereksamen samt til de større skriftlige opgaver. Han har lavet tre lærebøger til franskundervisningen i gymnasiet og på seminariet og har skrevet (og skriver) utallige kronikker og artikler om litterære, historiske, rejserelaterede og almenmenneskelige emner.

Han er desuden foredragsholder og rejser meget i Frankrig, Italien, Portugal, Grækenland og Spanien.

44 år i gymnasiets tjeneste

Var det virkelig det?

Kronikøren reflekterer over gymnasiets væsen og sin egen rolle som underviser, et år efter at han stoppede. Tænk jer om, inden I går på kompromis med det væsentlige, lyder hans opfordring.

Da jeg i 1974 kom til Skanderborg Amtsgymnasium og hf-kursus, havde jeg ikke forestillet mig, at jeg skulle bæres derfra. Det blev jeg selvfølgelig heller ikke, om end det var underligt efter så mange år ikke at skulle møde ind i august 2017 og fortsætte med at overøse mere eller mindre interesserede elever med viden, som jeg selv synes er nødvendig og interessant.

Da jeg i slutningen af september 1974 sad på lærerværelset og lyttede til snakken, der gik, kunne jeg ikke undgå at høre en af mine kolleger besvære sig over, at hun snart blev 30 år. Jeg var 26, og jeg kan huske, at jeg med medlidenhed tænkte, at det kunne jeg sandelig godt forstå.

Da jeg så selv – lynhurtigt forekom det – var blevet 30, blev jeg mere tolerant og tænkte med lidt vemod på, at eleverne få år tidligere havde annammet nogle fraser fra deres ældre søskende, der havde oplevet ungdomsoprøret i 1968, således at de undertiden sagde, at man ikke kunne stole på nogen over 30.

Før jeg selv nåede denne kriminelle alder, havde jeg travlt med at bedyre, at mig kunne de i hvert fald stole på, da jeg stadig var i 20'erne og derfor fuldstændig troværdig! Det forekommer at være meget langt tilbage i fortiden, og det er virkelig længe siden, at eleverne betragtede mig og tilsvarende nu alderstegne kolleger som deres ældre søskende, hvilket de dengang sagde, de gjorde, og med rette, for vi var jo så unge.

Jeg valgte at blive gymnasielærer, fordi det var et frit erhverv uden megen indblanding ovenfra, og jeg kunne gøre mine elever lige så dygtige, som jeg nu engang var i stand til, uden at skulle spørge andre, om jeg måtte gøre ditten eller datten.

De tider er absolut fortid

Den tidligere så forkætrede 'privatpraktiserende lærer' er for længst afgået ved døden og er blevet afløst af en konsensuspræget lektor, der sjældent vover pelsen for noget, men sørger for at sætte sine flueben de rigtige steder, så man ikke kan blive taget i formelle fejl.

I sin tid underviste man idealistisk i for eksempel dansk litteratur, fordi det gav god

mening at give eleverne et grundigt overblik over vores fælles litterære historie fra folkeviser til nyeste tid, og fordi mange elever havde en bagage med fra deres tidligere skoleform, som man kunne bygge videre på.

Siden blev det mere tilfældigt, hvad den enkelte elev havde med i tasken, og efter gymnasireformen af 2005 kom de enkelte fag til at levere timer til gymnasiets nye 'flagskib', almen studieforberedelse (AT).

De færre timer betød, at man ikke nåede så meget som før 2005-reformen, og det, man fik til gengæld, var ofte forvirrede og forvirrende tværfaglige forløb, hvor teorien var, at der ville være en synergieffekt, idet

det formodedes, at når for eksempel fysik, dansk og samfundsfag var involverede i at belyse 'sagen' fra flere forskellige synsvinkler, ville elevernes udbytte og indsigt blive tilsvarende større. Men sådan var det langt fra altid i praksis, og mens det ene AT-forløb afløste det andet, havde eleverne ikke deres normale fag, som derfor skulle genopfindes som følge af den glæmsel, der indfinder sig, når man ikke beskæftiger sig regelmæssigt med en given materie.

Nok om det. Nu er det jo omsider afskaffet som en sen erkendelse af, at før såkaldte 'tværfaglige' projekter skal give mening, er der en simpel forudsætning, der skal være opfyldt: At man i det hele taget ved, hvad et givet fag går ud på!

Som et kærlighedsforhold

Jeg sad og skrev udkast til denne kronik fra mit hotel i Ciboure med den smukkeste udsigt over bugten ved St-Jean-de-Luz tæt ved den fransk-spanske grænse og syntes, det var en virkelig underlig tanke, at jeg ikke længere skulle berige den danske ungdom med alt det, jeg vidste om Frankrig, fransk sprog, kultur, historie og ikke mindst europæisk litteratur.

Og hvor er det dog sørgeligt, at det generelt er gået sprogfagene så ilde.

Jeg havde lige købt Anna Gavalda's nyeste novellesamling fra sidste forår, *Fendre l'armure*/At lave en flænge i rustningen (så vi kommer ind til det inderste i et menneske), og jeg hæftede mig især ved titlen på en af novellerne, *Points de vie*, der betyder 'Livspoint'. Hver gang man gør noget af betydning i livet, udløser det 'point', ligesom man kan samle point i supermarkedet (og efter en rum tid få den vidunderlige kniv, som vil gøre ens liv meget lettere og langt mere kvalificeret!).

Jeg håber – for nu ikke at fjerne mig for langt fra emnet – at mine elever i stort omfang har samlet 'livs-point' i løbet af deres gymnasietid og fortsætter med at gøre det, idet de en gang imellem vil kunne huske et eller andet godt fra undervisningen (og gerne

fra den tangent, vi undertiden løbz ud ad, fordi der var noget mere interessant på tapetet end pensum). Og jeg håber også, at der undertiden kom en 'revne i rustningen', så de fik adgang til noget væsentligt inde i sig selv, som de ikke på forhånd vidste, at de rummede.

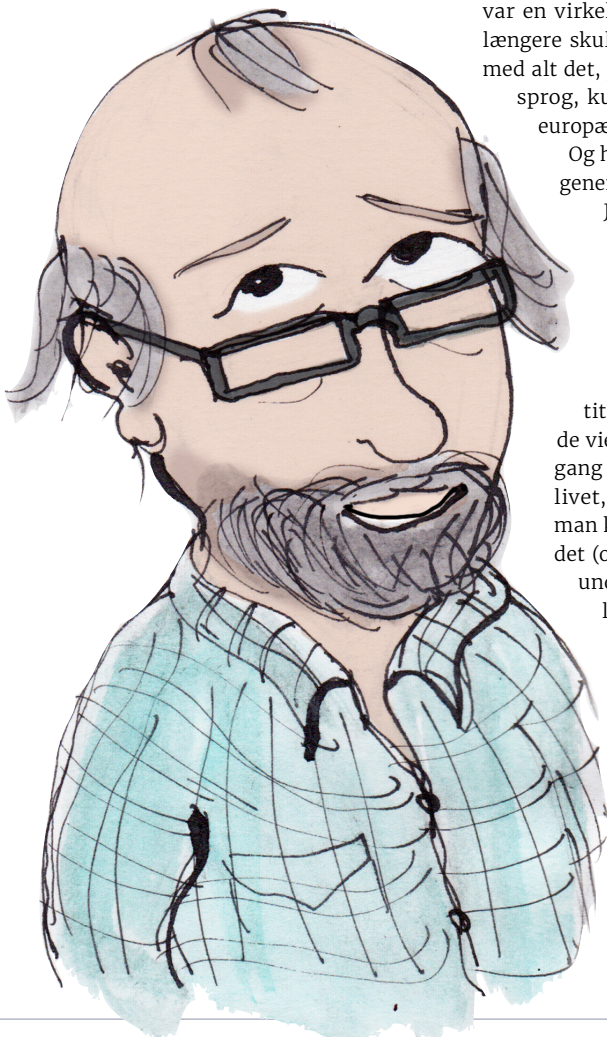
Enhver god undervisning er som et kærlighedsforhold, idet såvel læreren som eleven skal nære tillid til den anden, for at undervisningsprojektet skal kunne lykkes: Eleven skal vide, at læreren vil hende det bedst mulige og har en indsigt, som eleven ikke kan have, men som eleven må forlade sig på er til stede; og læreren skal tro på, at eleven vitterlig gerne vil flyttes på trods af generel træghed og fordomme om, hvor man må flyttes hen. Det er jo hele den menneskelige erfaring, der gerne skal transmitteres videre til enhver ny generation med det ideelle formål for øje at fortælle vores fælles historie: Såvel vore nederdrægtigheder som vore ædleste tanker.

Ja, tænk, sådan var mennesket engang, og sådan er det stadig, selvom ydre faktorer har ændret sig til uigenkendelighed.

Elektronikken forstyrer

Det er jo altid interessant at undersøge, hvad vore lærde forfædre måtte have ment om dette eller hint, og i tilfældet undervisning og det at lære noget til gavn er det svært at komme uden om Michel de Montaignes kloge betragtninger i et essay om børneopdragelse fra slutningen af 1500-tallet, hvor han blandt andet skriver:

"Når det gælder et barn af fornem byrd, som trægter efter dannelse og viden, ikke for vindings skyld (thi et så ussel formål er musernes nåde og gunst uværdigt og uden helt afhængigt af andre), ej heller for ydre behageligheds, men ene og alene for sin egen skyld, for at berige og smykke sin ånd, mener jeg, at man, da det er mere om at få en dygtig end en lærd mand ud af ham,

Den tidligere så forkætrede 'privatpraktiserende lærer' er for længst afgået ved døden og er blevet afløst af en konsensuspræget lektor, der sjældent vover pelsen for noget.

hellere skulle vælge en opdrager, der var et godt hoved, end én med et hoved godt propet med lærdom, ja, allerhelst skulle man søge efter begge dele, men dog foretrække et net væsen og en god forstand for lærdom og kræve, at han løste sin opgave på en ny måde

Når man, som skik og brug er her hos os, giver sig til at undervise flere elever med vidt forskellig baggrund og højst ulige evner på én gang, kan man ikke undre sig over, at der i en hel børneflokk knap nok findes et par stykker, der virkelig får noget ud af deres slid. Læreren skal ikke blot kræve eleven til regnskab for ordlyden af hans lektie, men også for dens betydning og indhold, og han skal skønne over det udbytte, han har haft deraf, ikke ved at prøve hans hukommelse, men ved at se på hans opførsel. Han skal lade ham forme det, han lærer, på 100 forskellige måder og lade ham anvende det på lige så mange forskellige måder for at se, om han virkelig har forstået det og tilegnet sig det. Det er tegn på, at der er noget i vejen med fordøjelsen, hvis man giver maden fra sig, som man indtog den. Maven har ikke gjort sit arbejde, hvis den ikke får det, man har givet den at bearbejde, til at forandre form og beskaffenhed

Sandhed og fornuftige meninger er fællesseje, og den, der først har fremsat dem, har ikke mere ejendomsret til dem end den, der er kommet efter dem bagefter. Hvis jeg siger det samme som Platon, er det lige så meget mit som hans, da han og jeg altså ser og forstår på samme måde. Bierne suger jo snart fra den ene blomst, snart fra den anden, men af det, de suger, laver de bagefter deres honning, og den er helt deres egen, for nu er det jo ikke mere hverken timian eller merian. På samme måde skal eleven omforme og sammensmelte de stykker, han har lånt fra andre, for deraf at skabe noget, som helt er hans, det vil sige hans forstand Han behøver ikke at røbe, hvor

han har fået det stof fra, som han støtter sig til, han skal kun vise, hvad han har fået ud af det."

Er det måske ikke karsk tale, vi stadig kan lære noget af!

Jeg synes som sagt ikke, at der er så meget at bygge på i dag, som der var tidligere i min karriere, og meget hænger nok sammen med den uhyggelige afhængighed af diverse elektroniske medier, der ikke kan undgå at tage opmærksomheden fra den virkelighed, som den konkrete undervisning repræsenterer. Selvom jeg igennem flere år har gjort et nummer ud af at forklare eleverne, at de skal møde velforberejdede, undervisningsparate, og at deres mobiltelefoner skal være slukkede i timerne, sker det gang på gang, at de 'glemmer' det, fordi de er så nøgne og fortabte, hvis de ikke er på (hele tiden). På samme måde bruges computeren så sandelig også til mange andre ting end til at tage noter under undervisningen.

Gensidig tillid

I moderne undervisning taler man ofte for døde øren, når eleverne sidder i deres virkelighed, der ofte er en anden end den, som læreren forsøger at formidle, og man kan undertiden undre sig over, hvorfor eleverne går på gymnasiet, hvis undervisningen alligevel kun har begrænset interesse (jeg ved godt, der er mange fester, SU m.m., der jo har en stor betydning for motivationen!).

En anden ting, som den nemme adgang til nettet har fået til at eksplodere, er de talrige eksempler på plagiatafleveringer, hvor elever på nettet har hugget andres

besvarelser og siden udgivet dem som deres egne og kun udvist begrænsede tegn på anger, når man har konfronteret dem med deres kriminelle aktivitet.

Det er dette tillidsbrud, der er det værste at skulle leve med: Når en elev ser en i øjnene og med et smil siger, at her er så min opgave, og man finder ud af, at det var en andens opgave, så bliver man så skuffet, idet sanktionerne over for sådan virksomhed af forskellige grunde desværre er begrænsede.

God undervisning er baseret på gensidig tillid, som jeg tidligere skrev.

Nede på stranden i St-Jean-de-Luz har en højtaler lige gjaldet, at der er rødt flag og badeforbud på grund af forurening, og på samme måde kunne man forestille sig, at man nægtede de elever, der udgiver andres besvarelser som deres egne, at fortsætte deres undervisningsforløb (i hver fald et stykke tid), så den holdning bredte sig, at det er aldeles uacceptabelt at snyde, og at det selvfølgelig får konsekvenser, idet et levedygtigt samfund naturligvis ikke kan basere sin eksistens på kriminelle aktiviteter og alskens fiflerier.

Nå, men jeg kommer nu til at savne alle mine søde og læreivrige elever, og dem er der heldigvis flest af, samt snakken på lærerværelset, når der var tid til andet end tung faglig tale, så man også kunne grine lidt af sig selv og andre.

Pas nu godt på gymnasiet – og tænk jer om, inden I går på kompromis med noget af det væsentlige! ■

VIDENSKABSTEORI FRA AT TIL SRP

Bogen er en revideret udgave af Vidensmønstre i AT (2010). Da AT med reformen i 2017 gik ud af gymnasiets fagrække – og godt for det – er videnskabsteori nu blevet lagt ind under SRP i en ændret form. Hvor der i AT taltes om elementær videnskabsteori, hedder det nu i SRP basal videnskabsteori, og det forstår bogens forfattere på den måde, hvilket forekommer mig rigtigt, at der skal skrues ned for fremstillingen af de forskellige videnskabsteoretiske skoler og i stedet for fokuseres på de overordnede vidensbegreber, der kan klargøre for eleverne, hvilke vidensformer de kan få ved at bruge forskellige faglige metoder i det tværfaglige studieretningsprojekt.

Bogen opererer her med otte begrebsmodsatninger, blandt andet diakron/synkron, kvantitet/kvalitet, kausal/intentionel og funktionel, idiografisk/nomotetisk og faktuel/normativ. Begreber, der også var rygraden i 2010-udgaven. Et nyt kapitel om de tre fakulteters kendetegn er tilføjet i den aktuelle udgave.

Det er begribeligvis svære ting, men der er skrevet i et engageret, enkelt og letforståeligt sprog, og dertil er der knyttet konkrete eksempler og arbejdsopgaver, der virkelig muliggør, at sammenhængen mellem problemstillingen, materiale, metode og vidensformer indarbejdes hos eleverne. Og som noget nyt er der med reformen i 2017 et eksplicit krav om minimum 20 timers undervisning i dette vanskelige stof.

Bogen er meget anbefalet. Gymnasiet er studieforberedende (et vidt begreb!), men nivelleringen af det videnskabsteoretiske stof til fordel for dets funktion i de konkrete opgaver vil uden tvivl bekomme eleverne vel. Og sikkert også mange gymnasie-lærere!

VIDENSKABSTEORI

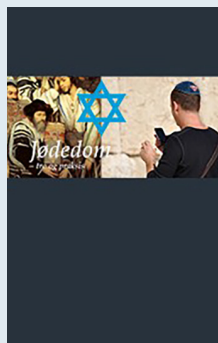
Titel: Vidensmønstre. Basal videns teori i stx (Læreplan 2017)

Navn: Mads Rangvid, Torben Benoni, Thomas S. Christensen, Anders Ø. Larsen og Jan Maintz Hansen

Forlag: Systime

Pris: 164 kr. (149 sider)

Vurdering og anmeldelse: Hans Jørgen B. Thomsen.

JØDEDOM I HVERDAG OG FEST

Forfatterens fokus har været gennem en række personlige interviews at belyse det nære, de gode eksempler og den menneskelige historie med udgangspunkt i det jødiske samfund i København. Dertil er der afstikkere til jødiske samfund i USA og Israel for at vise diversiteten inden for jødedom – fra ultraortodoks jødedom til kulturel/sekulær jødedom – men også holdninger til at belyse aktuelle politiske spørgsmål.

Bogen giver en meget indgående beskrivelse af den rituelle hverdag samt ritualerne til årets og livets højtider. Der er også en fyldig redegørelse for jødernes historie i Danmark. Alt sammen oplysende og skrevet i et fortællende sprog, men man savner den religionsfaglige terminologi. Tekstfortolkningsprincipper og etisk argumentationsform anvendes heller ikke. Konversionsteori er medtaget, og eleverne kan anvende den på et konvertitinterview, men det ville også have været fint, hvis forfatteren havde anført en sociologisk minoritetsteori, da flere af kilderne netop kredser om det problem at tilhøre en minoritetsreligion i et moderne, sekulært samfund, og hvordan man så reagerer på denne situation.

Med jødernes lange, traumatiske historie i Europa kunne man have forventet, at der blev spurgt ind til de store livsspørgsmål. Holocaust omtales, men ikke hvordan jøder har forholdt sig eksistentielt-religiøst eller religionsfilosofisk til denne katastrofe.

Bogen har meget om rituel praksis, som også spiller en stor rolle i jødedom, men ud over troen på buddene for lidt om, hvad tro kan omfatte.

Forfatteren har grebet sit emne for snævert an som lærebog til faget, og det kniber meget med at få stoffet op på et gymnasialt niveau, og nogle historiske oplysninger – herunder Messiasbegrebets kontekst – kunne trænge til en faglig opdatering. Så bogen er altså bedst om hverdag og fest!

RELIGION

Titel: Jødedom – tro og praksis

Forfatter: Hans Henrik Fafner

Forlag: Systime

Pris: 178 kr. (143 sider)

Vurdering og anmeldelse: Hans Jørgen B. Thomsen.

SKIDE KØVENHAVNERE

De seneste år har der været 'krig' mellem 'København' og provinsen (Udkantsdanmark, Vandkantsdanmark, den rådne banan). Se blot dette citat fra bogen af Jens Jonatan Steen, medstifter af Cevea: "Det er direkte kvalmende at følge den intetsigende og arrogante selvforherligelse, som anti-DF'ismen repræsenterer. Det eneste formål, denne bølge af følelsesudbrud synes at tjene, er, at storbyens veluddannede elite kan fremhæve sig selv som klogere, mere moralske og bedre mennesker end de nærmest neander-taler-udyr, som stemte på DF i sidste uge" (side 109).

Danmark er splittet. Det har landet vel været i en del år, men debatten har fået stemmer, især efter folketingsvalget 2015. Derfor er det rigtig godt med denne temabog.

Den analyserer årsagerne til konflikten på klassisk samfundsfaglig vis:

Sociokulturelt, hvor bogens forfattere på baggrund af klasseanalyse og sociale differentieringsteorier og statistikker påviser forskelle mellem center og periferi. Endvidere er der mange illustrative figurer og tabeller om uddannelsesforskelle. Politisk lægges der vægt på at forklare den markante forskel på stemmeafgivningen mellem især København og Sydjylland. Endelig beskæftiger bogen sig med økonomiske skillelinjer mellem landsdelene og kommunernes kamp om økonomiske ressourcer.

Der er megen dokumentation i bogen, hvilket er positivt. Dog undrer det anmelderen, at der til alle større afsnit er indsat en boks, som fortæller læseren, at i det næste afsnit kan du møde den og den forsker, økonom, politiker, geograf og så videre, for eksempel boks side 65, hvor 11 fagpersoner nævnes. De nævnes jo alligevel i brødteksten, der følger efter!

Den heftige debat mellem center og periferi sættes ind i en populismedebat. Efter overtegnedes mening er dette forkert. Det handler snarere om fordelingspolitik end om elite kontra folket, selvom nogle knubbede ord kan tolkes populistisk.

SAMFUNDSFAG

Titel: Udkant - om det splittede Danmark

Forfattere: Hans Henrik Henriksen, Karen Mølbæk og Morten Mikkelsen

Pris: 133 kr. (skolepris) (140 sider)

Forlag: Columbus, 2018

Vurdering og anmeldelse: Benny Jacobsen

ET VÆLD AF GODE HISTORIER

Det første fængsel er bind 7 i Aarhus Universitetsforlags serie 100 Danmarkshistorier. En udgivelse om måneden (på præcis 100 sider) i otte år er projektet berammet til, og foreløbig er der blevet fortalt så forskellige historier som Den islandske revolution 1809 og Industri på udstilling 1888. I Det første fængsel lægger forfatteren ud med en vandring gennem København og forsøger at placere byens tidligste fængsler, Trunken (på Bremerholm), så Stokhuset (hvor Gefion Gymnasium i dag ligger) og Tugt-, Rasp- og Forbedringshuset (på Christianshavns Torv). Kort sagt er der ikke mange spor tilbage af den tidlige fængselshistorie, men i bogens seks kapitler gør forfatteren sit til at vække den til live igen. På trods af de mange beretninger om de umenneskelige forhold er det svært ikke at lade sig rive med af disse rædselskabinetter. Forfatteren sparer da heller ikke på de gode historier, og især sammenholdet mellem fangerne beskrives indgående. De var ens nærmeste, og overlevelse og flugt afhang udelukkende af et tillidsfuldt forhold.

Cirka halvdelen af bogen omhandler da også de desperate fangers vej mod friheden. Som i langt de flestes tilfælde ender med galgen, enten fordi planerne er blevet afsløret på forhånd (gerne af en spion/stikker), eller fordi flugten på anden vis mislykkedes. Men netop de mange fangeflugter gør, at fængslet udbygges og forbedres, og det er ikke helt forkert at beskrive det danske fængselsvæsens udvikling som en kamp mellem fanger og myndigheder. Anvendelsen af enkeltmandsceller (i 1817) frem for sovesale handlede netop om at undgå kommunikationen mellem fanger, så man kunne forhindre sammensværgelser.

Forfatteren slutter af med at sætte spørgsmålstegn ved Michel Foucaults meget indflydelsesrige teori om det moderne fængselsvæsens gennembrud i begyndelsen af 1800-tallet, for faktisk var brugen af frihedsberøvelse som straf "mere udbredt i tiden før det moderne fængsel". Bogen er gefundenes Fressen for enhver med interesse for straf- og fængsels-historie. Og for alle os andre.

HISTORIE

Titel: Det første fængsel

Forfatter: Johan Heinsen

Forlag: Aarhus Universitetsforlag

Pris: 100 kr. (100 sider)

Vurdering og anmeldelse: Morten Lassen

GL-E-KATALOGET ER NU UDE

SE ALLE DE NYE KURSER PÅ GL.ORG/GLE.

NYHEDER

KURSERNE HERUNDER ER NETOP OPRETTET OG KLAR TIL, AT DU KAN TILMELDE DIG:

Så sig dog noget – få de stille elever til at tale

Tid og sted: den 26. september 2018 i København

Aktionslæring

Tid og sted: den 29. oktober 2018 i Nyborg

Hjerne og biopsykologi

Tid og sted: den 3. oktober 2018 i Høje Taastrup

Stemme og kropssprog i lærerrollen

Tid og sted: den 5. oktober 2018 i København

Migration – en verden i bevægelse

Tid og sted: den 28. november 2018 i København

IDRÆT

Generalforsamlingskursus i GI 2018

Generalforsamlingskurset afholdes den 3.-5. oktober på Sønderborg Idrætshøjskole.

Tilmelding og nærmere oplysninger om kurserne kan findes via idræts sider på EMU eller ved henvendelse til Malte Trolld Kirkegaard fra GI's bestyrelse på akatmk@akat.dk.

Kursusinformation og tilmelding på GL-E's hjemmeside gl.org/GLE.

Kontakt GL-E på gl-e@gl.org eller telefon 3329 0900.

NYT SKOLEBASERET KURSUS

Et hav af plastik – plastikforurening af verdenshavene

Formålet med kurset er at klæde undervisere i biologi og naturgeografi på til fagligt og praktisk at arbejde med plastikforurening i verdenshavene i undervisningen.

Arbejdsform: Deltagerne vil gennem kurset blive aktivt involveret med praktiske øvelser, så de oplever plastikforureningens omfang helt tæt på og ser konsekvenserne med egne øjne. Øvelserne kan tilrettelægges efter aftale og kan for eksempel være undersøgelse af danske spise-fisk for mikroplastik.

Kursusholder: Cand. og havbiolog Julie Juanita Larsen. Julie har blandt andet arbejdet for miljøorganisationen Plastic Change og skrevet to undervisningsmaterialer for Gyldendal om plastikforurening.

Kursusudbyder: GL-E.

GL-E'S NYHEDSBREV

Kender du GL-E's nyhedsbrev? Her sender vi information om aktuelle kurser. Kunne du eller din skole tænke dig at få tilsendt vores nyhedsbrev? Skriv til kursussekretær Lene Daring på ld@gl.org.

Læs mere

Kursusinformation og tilmelding på hjemmesiden gl.org/GLE
Kontakt GL-E på gl-e@gl.org eller telefon 3329 0900.

OK18 blev et opgør med vanetænkning

Den 30.-31.5. afholdt Djøf sin traditionelle forhandlerkonference som opfølgning på overenskomstforhandlingerne, og mere end 190 forhandlere fra begge sider af bordet var mødt op, inklusive ledende skikkelser som Sophie Løhde, Michael Ziegler, Flemming Vinther, Lars Qvistgaard og Anders Bondo. GL var også til stede, blandt andre ved formanden og undertegnede. Konferencen tilstræber at skabe rum for en mere fri og mindre taktskudt debat, end man måske ellers oplever, hvorfor pressen – trods stor interesse – ikke blev lukket ind. Jeg vil derfor også undlade at citere nogen alt for tæt, men holde mig til nogle overordnede betragtninger.

Man evaluerede selvfølgelig resultatet og forhandlingsprocessen, men essensen i debatten var reelt set de fremtidige perspektiver for overenskomstforhandlingerne, set i lyset af OK18. Her var det helt tydeligt, at der er enighed om, at fagbevægelsens musketered har været en afgørende gamechanger, selvom det blev italesat på forskellig vis. Hvor eksempelvis Flemming Vinther hylkede det nye sammenhold og så det som afgørende fremover, så ømmede arbejdsgiverrepræsentanter sig en del over, hvor meget musketereden havde 'vanskeliggjort' forhandlingerne og forhindret delforlig. OK18 havde jo ikke været business as usual, med en stærkt koordineret arbejdsgiverside over for en mere splittet fagbevægelse! Det havde ikke været så rart, det ville man gerne advare imod, hvilket jeg bare læser som en bekræftelse af, at vi med musketereden havde fat i noget af det helt rigtige. Vi skal i fagbevægelsen blive bedre til at stå sammen, end vi nok var før OK18, for ellers vil modparten være klar med del og herskstrategierne.

Yderligere to ting vil jeg nævne: Først, og positivt, at ledende fagforeningsrepræsentanter på konferencen indledte et velkomment opgør med den arbejdsgivervenlige forhandlingslogik, som byder, at man ikke kan kræve overenskomstforbedringer uden at ville betale med forringelser. Der er måske noget vanetænkning i visse kredse omkring, at vi selv skal stå klar med betalingen for det, vi kræver, som der nu kan blive rusket op i.

Dernæst, og mere negativt, stod det også klart efter Sophie Løhdes indlæg på konferencen, at truslen om mere lokalløn og individualiserede lønforhandlinger ikke er forsvundet med OK18. Glædeligvis oplevede vi i OK18-processen, at andre AC-organisationers synspunkter på lokalløn rykkede sig i retning af GL's. Vi får i GL behov for at fastholde kampen mod Løhdes lokallønsprojekt, i samarbejde med vores partnere i fagbevægelsen, og vi skal og vil ikke vente til OK21 med at videreføre den kamp.

Tomas Kepler,
formand for overenskomstudvalget i GL

Knald eller fald for fremmedsprogene!

For en halv snes år siden var der cirka 41 procent med tre fremmedsprog. Sidste år var der 42 med engelsk, fransk og tysk A og sølle 33 med engelsk, spansk og fransk A. Vel at mærke ud af 27.000 elever (2017). Det er jo et fald, der er til at tage og føle på. Fortsætter det ret meget længere, går det fransk og tysk, som det er gået for andre 'små' fag på for eksempel universiteterne. De lukker.

Det vil være godt med en holdningsændring. Sprog er vigtigt. Fremmedsprog er ikke bare en dobbeltkompetence, som er rar (!) at have. Fremmedsprog betyder indsigt i og udsyn til vores nærmeste naboer. Fransk og tysk gør os uafhængige af de amerikanske nyhedskanaler og ditto kilder. Det kan man læse mere om i Per Øhrgaard og Lisbeth Verstraete-Hansens provokerende bog *Sprogløse verdensborgere* (2017). Vi skulle nødtigt leve op til titlen og blive sprogløse, selvom vi allerede er godt på vej.

Der er brug for et sprogtaxameter til fordel for alle små sprogfag inklusive fransk og tysk; på Københavns Universitet kalder man dem småfag! De er reelt set lukningstruede fag. På alt for mange professionshøjskoler har man allerede lukket de fleste franskhold, der er kun to tilbage: ét i København og ét i Aarhus. Det samme har man for længst gjort på de selvejende gymnasieskoler, det vil sige, man opretter dem ikke, for det kan ikke betale sig. Fransk- og tysklærerne ser det komme: At kanalen fra grundskolen over gymnasiet til de videregående uddannelser tørrer ud, fordi eleverne ikke opnår de forudsætninger i 3.g, der er nødvendige for at kunne anvende eller studere sprogene senere i livet.

Vil politikerne styrke fremmedsprogene med andet end skåltaler og luftige kasteller om 'sprogstrategier', der bare ikke fører til noget? Eller vil de støtte genindførelsen af den sproglige studieretning med konkrete strategier og sprogtaxameter?

Det bliver knald eller fald for de såkaldte småfag, medmindre politikerne handler. Nu!

Sigrid Jørgensen,
Næstformand for GL

skriv

Gymnasieskolen modtager meget gerne indlæg til Diskussion. De skal maks. indeholde 2.500 enheder inkl. mellemrum. Sendes til redaktionen via mail gymnasieskolen@gl.org. Se deadline i kolofonen på side 3 heri bladet eller på gymnasieskolen.dk.

Kirsten Bech Hansen 1950-2018

På en af forårets smukkeste dage blev Kirsten bisat fra en stuvende fuld Gjerrild Kirke. Fremmødet vidnede om Kirstens store berøringsflade såvel på Djursland som i gymnasieverdenen.

Kirsten blev ansat på Grenaa Gymnasium i 1980 med fagene tysk og idræt. Fra første færd viste Kirsten sit fulde engagement i stedet. Hun tog med stor energi del i ikke bare undervisningen i sine fag, men også i skolens øvrige liv. Hun veg aldrig tilbage for at tage kampen, hvis der var forhold omkring elever, kolleger eller gymnasieskolen som helhed, der krævede at blive ændret til det bedre.

Da Kirsten efter nogle år valgte at skifte kollektivet i Aarhus ud med kollektivet på Mejlgård Slot, blev slottet rammen om mange kollegiale arrangementer, kurser mv. Nu kom Kirstens energi og politiske tæft også lokalområdet til gode, idet hun med liv og sjæl gik ind i kommunalpolitik, kvindesammenhænge og alle former for fællesskabende aktiviteter i området.

Eleverne havde i Kirsten en loyal forkæmper, og hun havde med sin solide faglighed og tørre humor altid et godt forhold til sine klasser. Især tyskfaget brændte hun for. Hun var optaget af at formidle den tyske kultur og af at ændre den, efter hendes mening, fejlagtige opfattelse, som elever og kolleger ofte havde af landet.

Kirsten var en vigtig drivkraft i arbejdet for at indføre IB på Grenaa Gymnasium. Da hun ved starten i 2003 blev leder af IB, var det igen eleverne og deres situation, der var i centrum. Hun var indstillet på at gå langt for at få den enkelte elevs skoleforløb til at lykkes bedst muligt. Hendes dør stod altid åben for eleverne, og hun havde deres fulde respekt. Det kom til udtryk i den række af breve, hun i forbindelse med sit sygdomsforløb modtog fra tidligere IB-elever.

Da Kirsten i 2015 gik af, var det naturligt for hende trods sin sygdom at engagere sig i arbejdet med områdets flygtninge. Hun var til det sidste beundringsværdigt aktiv og engageret i verden og folk omkring sig.

Vi vil savne hende, hendes intense nærvær og humoristiske vinkel på tingene. Vore tanker går til Kirstens mand, Erik, hendes to sønner og barnebarnet Winston.

Æret være hendes minde.

*Eike Boysen Strandsby
Hanne Marie Jensen
Thea Langer*

Leif Villy Bruun 1941-2018

Lektor Leif Villy Bruun blev ansat som gymnasielærer ved Vordingborg Gymnasium under rektor Hans Bang i 1979 og fratrådte i 2007.

Med fagene religion og oldtidskundskab formidlede han sin passionerede interesse for religion såvel som den græske antikke kultur, den litterære, den religiøse og den kunsthistoriske side til rigtig mange klasser, såvel sproglige som matematiske. Og han søgte altid at få eleverne til at forstå, tænke med på og stille spørgsmål til de værdier, som udtryktes, til selv at forholde sig aktivt dertil. Altid at bibringe dem forståelsen af de værdier, som kom til udtryk.

Gennem talrige ekskursioner støttedes undervisningen og ordene i klasserummet ved mødet med det konkrete, synlige.

Kirketure, besøg på gravhøje, museumsture, som f.eks. Glytoteke, samt studierejser til Rom, Athen uddybede og satte flere perspektiver på undervisningen. Selv fik Leif et stort ønske opfyldt ved gennem et økonomisk støttet ophold på Det Danske Institut i Athen at kunne foretage mere dybtgående studier af en græsk munks skrifter. Det ophold gav Leif de helt rigtige rammer for studierne.

Dagenes ubrudte ro gav den koncentration og fordybelse, som de travle undervisningsdage med mange klasser ikke kunne give. En ro, som var vigtig for ham. Og som han efter arbejdsdagen så ofte genvandt ved at søge ud i sin hønsegård med hønseklukken og skraberen omkring sig.

Som ungt menneske konverterede Leif til katolicismen, og troen var absolut essentiel i hans liv. Et vigtigt holddepunkt, også i livskriser.

I 1970'erne tog Leif på højskole og mødte her Chaniga, en ung kvinde fra Thailand. Sammen fik de to børn. Ægteskabet varede ikke, men kontakten til børn og senere børnebørn fastholdtes til fælles glæde.

Sammen med sin kæreste siden 1990'erne foretog han utallige rejser. Sverige, Færøerne, Bornholm besøgte gentagne gange, på motorcykel og med fragtskib. Leif havde en nær og tæt venneskare, herunder barnoms- og ungdomsvenner, som var fulgt med gennem årene, og som fødselsdagene festligholdtes med over god mad, vin og livemusik efter en tur i lejet bus til en udvalgt kro.

Det seneste år prægedes af sygdom, som indskrænkede mange aktiviteter.

Lene Bodekær Herler

Julie Ingemann Jensen 1974-2018

Julie var vores skattede kollega, professionel og begavet, altid klar til loyalt at engagere sig i de områder, som hun fik ansvaret for, sine kolleger og eleverne. Julie var Niels Brock'er, til hun døde, og det er med stor sorg, at vi nu mindes Julie, der gik bort alt for tidligt.

Julie var altid dybt engageret i det, hun var midt i, det være sig relationer, familie eller arbejde, og hun var et af de sejeste mennesker, man kan forestille sig. Hun kunne overkomme helt utroligt meget, og var altid klar til at tage nye udfordringer op. Altid opsøgende og kæmpende gik Julie til livet med krum hals. En fighter og altid med stort hjerte og overskud. Hvis hun indimellem mødte modgang, ømmede hun sig kun kortvarigt og rejste sig altid hurtigt op igen. Hun havde et lyst sind, der altid så muligheder og meget sjældent forhindringer (dem havde hun altid en løsning på), og hun var generøs og fordomsfri og så altid det bedste i alle de mennesker, hun mødte.

Julie var blandingen af helt nede på jorden til sovs og kartofler, håndbajer og gadefest – og ambitiøs på Niels

Brocks og egne vegne. Hun kunne tale det smukkeste britisk engelsk – og det mest hærdede københavnsk. Hun var opmærksom veninde, kærlig mor og ihærdig lærer. Dedikeret teamkoordinator og passioneret kollega.

Vi vil savne hende meget – verden og Niels Brock er et fattigere sted uden hende.

På vegne af alle medarbejdere på

Det Internationale Gymnasium, Niels Brock

Birgitte Faber, rektor

mindeord

Gymnasieskolen modtager mindeord. De skal maks. indeholde 2.400 enheder inkl. mellemrum. Sendes til redaktionen via mail gymnasieskolen@gl.org. Se deadline i kolofonen på side 3 heri bladet eller på gymnasieskolen.dk.

“Det der driver og motiverer mig, det er mine kollegaers engagement inden for de forskellige fagområder. Når vi eksempelvis holder kurser eller seminarer, så er det vigtigt, at der er forskellige faglige øjne på opgaven eller projektet.”

Susanne Lea Qvist Andersen
Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale anliggender.

Læs om jobmuligheder i Grønlands Selvstyre på www.naalackersuisut.gl/job

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

SOMMERHUSUDLEJNING ELLER SOMMERHUSBYTTE PÅ LANGELAND

Vi udlejer vores hyggelige sommerhus tæt ved Tranekær. Beliggenhed 900 m fra stranden ned til smukt, fredet naturområde (sø) med overdådigt fugleliv. 5 sengepladser og stor have m. bålplads.

Højsæson 4.500 ellers 3.500. Bytter også gerne i sommerferien. For billeder: hkra@odense.dk

markedsplads

Her kan indrykkes ikkeerhvervs mæssige annoncer. Maks. 40 ord plus overskrift. Teksten oprettes på gymnasieskolen.dk/markedsoptag. Skriv derefter en mail til gymnasieskolen@gl.org med angivelse af, hvilke blade annoncen skal i. Annoncen koster 150 kr. per blad, som skal indbetales på bladets konto i Lån & Spar på 0400 – 402 059 4042 (husk at angive navn) senest dagen før deadline. Se deadline i kolofonen på side 3 her i bladet eller på gymnasieskolen.dk.

TILMELD DIG nyhedsbrevet

Modtager du ikke Gymnasieskolens nyhedsbrev?

På gymnasieskolen.dk kan du tilmelde dig det ugentlige nyhedsbrev og følge med i nyheder, debat og blogindlæg om den gymnasiale verden.

European Centre for Modern Languages -

ECML Kontaktpunkt Danmarks konference *Sprog på kryds og tværs:*

Didaktiske perspektiver i lyset af den nye nationale sprogstrategi

D. 25. september 2018, Københavns Professionshøjskole, Campus Carlsberg

Tematikker

- Det nationale center for fremmedsprog
- Den nye nationale sprogstrategi
- Fremmedsprog som tillægskompetence til andre kernefagligheder
- Lokale sprogstrategier
- Brobygning mellem folkeskole og gymnasie

Læs mere og tilmeld dig på ecml.dk. Deltagelse er gratis. Der serveres kaffe og frokost undervejs.

Højdetræning

Tekniktræning

ALFA TRAVEL

Neukirchen - priser alt inkl. fra kr. 2.598,-

Sneskovandring

SKIREJSER MED EN FAGLIG VINKEL

Der er mange muligheder for at inddrage faglighed på en skirejse - naturligvis særligt af den idrætsfaglige slags. Der er dog også mange muligheder, hvis I ønsker at inddrage fag som fx biologi eller geografi på turen.

Inddrag faglighed på skirejsen fx

- Sneskovandring i Østrigs smukke bjerge med ranger
- Højdetræning og teambuilding
- Teknikgennemgang og træning med den lokale skiskole

Danmarks billigste skirejser for grupper

Priserne til Østrig starter fra kr. 2.598,- pr. person inkl. busrejse, 3 overnatninger med halvpension, 4 dages liftkort og 4 dages skileje.

- Studierejser med afsæt i jeres faglige mål
- Unikt udvalg af spændende programmuligheder
- Fast kontaktperson og dialog fra start til slut
- 24/7 adgang til jeres rejsedokumenter i Alfa Gate

Lad os få en snak om jeres ønsker for skirejsen!

ALFA TRAVEL

KONTAKT OS OG FÅ ET TILBUD TLF. 8020 8870 - INFO@ALFATRAVEL.DK

VIETNAM FRA KR. 6.550,-

FÆRØERNE FRA KR. 1.895,-

AMSTERDAM FRA KR. 1.390,-

MALAGA FRA KR. 2.450,-

STUDIEREJSER MED INDHOLD

euro tourist

98 12 70 22 • info@eurotourist.dk • www.eurotourist.dk

Student & Business TOURS
SPECIALIST I STUDIEREJSER

Kulturelle FIRENZE

TLF. 7020 9160 | INFO@SBTOURS.DK | WWW.SBTOURS.DK

- Berlin..... fra kr. 995
- London..... fra kr. 1450
- Edinburgh.... fra kr. 1495
- Budapest..... fra kr. 1650
- Barcelona.... fra kr. 1895
- Geneve..... fra kr. 1950
- Malaga..... fra kr. 2095
- Athen..... fra kr. 2250
- Rom..... fra kr. 2495
- Lissabon..... fra kr. 2595
- Reykjavik.... fra kr. 3095
- New York..... fra kr. 4650

Oplev Firenze i Italien

- Renæssancens vugge
- Galileo og da Vinci

Spændende studiebesøg
Uffizierne, vingårde, geometriske
anlæg, matematikmuseum,
Pisa og Siena

Pris er inkl. fly Milano/bus Firenze 1/r
og 4 nætter med morgenmad

fra **kr. 2495**

Billig, skræddersyet studietur til Malta

Lufthansa

- Altid GRATIS måltider og drikkevarer ombord
- Flyv fra Billund og København

Tag med til Malta og få mere end 7.000 års historie ind under huden. En studierejse til Valletta er således også en rejse tilbage i tiden, hvor byens og øens unikke reminiscenser vidner om en glørværdig fortid og historie. Malta byder på masser af muligheder for faglige besøg, så studierejsen gøres så relevant som muligt, f.eks.:

- Limestone heldagstur • Historisk rundtur i Valetta
- Reverse Osmosis Plant • Skole- & virksomhedsbesøg

Andre rejsemål:

New York Fly 7 dage/5 nætter	4.116	Barcelona Fly 5 dage/4 nætter	1.598
Rom Fly 5 dage/4 nætter	2.199	Dublin Fly 5 dage/4 nætter	1.698
London Fly 5 dage/4 nætter	1.335	Athen Fly 5 dage/4 nætter	2.398

Alle priser er FRA-pris i kr. pr. person inkl. transport, overnatning og morgenmad. * Ekskl. morgenmad i New York

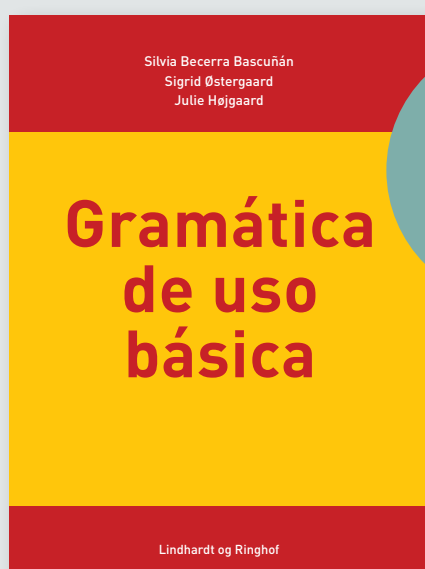
Når du køber studieturen hos BENNS, får du:

- 55 års erfaring • Lave priser • Skræddersyet produkt • Tidsbesparelse • Hjælp til fagligheden • Egen rejsekonsulent • 24H vagttelefon

Ring på 65 65 65 63
group@benns.dk
benns.dk

BENNS

¿Hablas español?

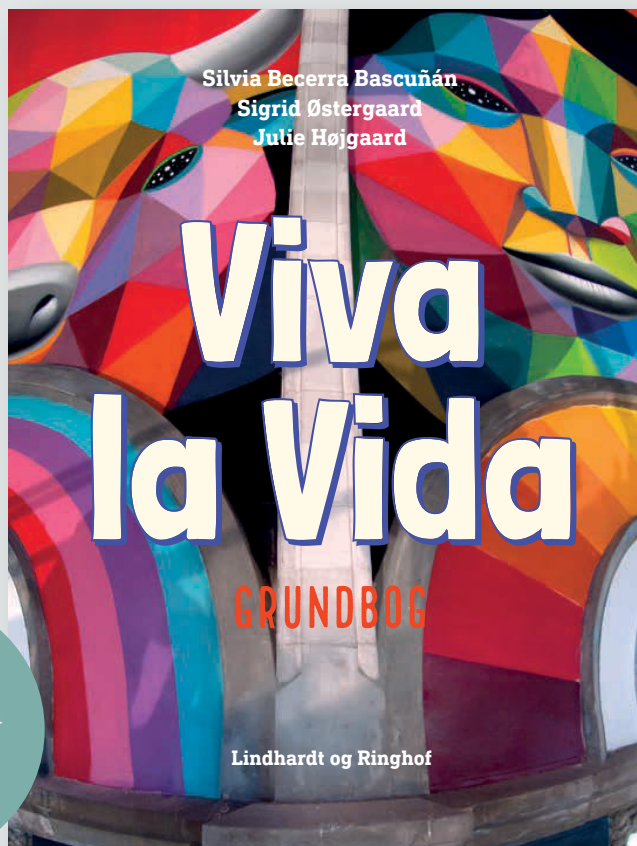

Læs mere på
lru.dk

Ny grammatik

Silvia Becerra Bascañán, Sigrid Østergaard og Julie Højgaard

- Kan bruges med alle grundbogs-systemer
- Enkel og let tilgængelig med mange konkrete eksempler
- Giver svar på spørgsmål om de basale regler for udtale, trykregler og om regler for ordklassernes bøjning og anvendelsesmuligheder.

Nyt begyndersystem til spansk

Silvia Becerra Bascañán, Sigrid Østergaard og Julie Højgaard/248 sider

Viva la vida er et begyndersystem med hurtig progression. Bogen er opdelt i tre hovedkapitler: España, Hispanos en Estados Unidos og México og dækker kompetenceområderne kommunikation, kultur og samfund.

Eleverne får et indblik i kulturelle, politiske, historiske og aktuelle forhold gennem tekstuddrag hentet fra artikler, litterære tekster, sange, breve, interviews og blogs.

Teksterne er rigt glosseret og af overskuelig længde.

Ordforrådstilegnelse er centralt

Eleverne møder jævnligt de samme ord og vendinger, hvilket øger deres mulighed for at tilegne sig et ordforråd inden for det nære og genkendelige.

Gratis online opgaver og projekter

På websitet findes øvelser til print og lydoptagelser, der kan bruges i arbejdet med intonation, rytme, tryk og udtale.